

Veherex Schade N.V.

Jaarrapport 2017

Inhoudsopgave	Pagina
Bericht van de Raad van Commissarissen	2
Portret Veherex Schade N.V.	5
Verslag van de directie	5
Algemeen jaarbeeld	5
Ontwikkelingen in 2017	6
Plannen voor 2018	17
Jaarrekening	19
Balans per 31 december 2017	20
Winst-en-verliesrekening over 2017	21
Kasstroomoverzicht over 2017	22
Algemene toelichting	23
Toelichting op de balans per 31 december 2017	30
Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2017	37
Risicoparagraaf	43
Solvency II	48
Overige gegevens	53
Statutaire winstbestemming	53
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54

Bericht van de Raad van Commissarissen

De door de directie opgemaakte jaarrekening over 2017 is door de Raad van Commissarissen besproken. Tevens heeft de Raad van Commissarissen kennis genomen van het jaarverslag van de directie over het boekjaar 2017. De directie heeft, gebruikmakend van externe deskundigen, de verzekeringstechnische risico's gewaardeerd. De onafhankelijke sleutelfunctionaris actuariaat T.M.M. Veerman van Triple A - Risk Finance Certification BV heeft hierover gerapporteerd. Vervolgens heeft de externe accountant KPMG Accountants N.V. (hierna KPMG) de jaarrekening gecontroleerd, waarbij de waardering van de voorziening voor verzekeringstechnische risico's alsmede de toelichtingen op basis van de Solvency II richtlijnen kernpunten zijn geweest van de controle. KPMG heeft onder meer de rapportage van de heer Veerman gebruikt als basis voor het oordeel over de verzekeringstechnische risico's, maar heeft ook een eigen beoordeling gedaan.

KPMG heeft bij de jaarrekening een goedkeurende verklaring afgegeven.

Wij stellen de algemene vergadering van aandeelhouders voor om de jaarrekening 2017 vast te stellen. Voorts verzoeken wij de algemene vergadering van aandeelhouders om de directeuren decharge te verlenen voor het door hen in 2017 gevoerde bestuur en de commissarissen voor het door hen in 2017 uitgeoefende toezicht.

Overeenkomstig artikel 33 van de statuten staat de winst ter beschikking aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Indien de algemene vergadering de jaarrekening vaststelt zoals deze is opgemaakt door de directie, dan bedraagt het resultaat na belastingen € 2.405 duizend. Wij stellen voor om dit bedrag gezien het voor Veherex vastgestelde kapitaalbeleid toe te voegen aan het eigen vermogen. Dit is in lijn met het kapitaalbeleid aangezien de SCR-ratio lager is dan 150%.

Governance, informatie, besproken punten, activiteiten

De Raad van Commissarissen heeft het gehele verslagjaar bestaan uit drie leden. De Raad hield zes geplande vergaderingen, waarbij steeds alle in functie zijnde leden aanwezig waren. De Raad heeft het gebruik om voorafgaand aan haar vergadering, informeel en zonder de aanwezigheid van de directie, gezamenlijk de vergadering voor te bereiden. De vergaderstukken worden door de directie vóór de vergadering aangeleverd. Van belang zijnde punten worden tussentijds aan de Raad voorgelegd zodat tijdigheid ten aanzien van de toezichthoudende functie gewaarborgd blijft. Verder volgt de Raad eigenstandig van belang zijnde onderwerpen over verzekeraars in het algemeen, arbeidsongeschiktheidsverzekeraars in het bijzonder, alsmede over de klanten van Veherex. Ook verstrekt de directie informatie uit externe bronnen zoals nieuwsberichten van DNB, het Verbond van Verzekeraars en gevestigde experts. De Raad ontvangt verder regelmatig informatie van de sleutelfunctionarissen en nodigt deze sleutelfunctionarissen indien gewenst uit voor deelname aan de vergadering.

In de periode tussen 1 januari 2017 en 1 april 2017 is, met dispensatie van DNB, gewerkt met de heer Nooij als enig directeur. In deze periode was de heer Geene nadrukkelijker betrokken bij de activiteiten van Veherex. Op 1 april 2017 is mevrouw Dhont benoemd als operationeel directeur. De directie bestaat nu uit de heer Nooij als algemeen directeur en mevrouw Dhont als operationeel directeur.

In december 2017 heeft de Raad van Commissarissen overlegd met de aandeelhouder (STIBA) over de toekomst van Veherex. Uit dit overleg is naar voren gekomen dat vooralsnog geen wijzigingen in

de (financiële) afspraken, zoals die in 2007 gemaakt zijn, worden aangebracht. In 2018 zal door partijen verder worden gesproken over de toekomst van Veherex op de (middel)lange termijn.

Voorts zijn de meer gebruikelijke onderwerpen aan de orde geweest zoals premiebeleid, risk-assessment, beleggingsbeleid, verantwoording door de directie over uitbestedingen, de kwartaalverslagen, de jaarrekening en het jaarverslag, het beleidsplan en de begroting 2018. De adviezen over de onderwerpen die zijn besproken in de audit- en riskcommissie (ARC) zijn in de besluitvorming in de RvC-vergaderingen meegenomen.

De Raad was in 2017 vooral in haar toezichthoudende rol actief. Vooral, maar niet alleen. De adviserende rol was er met name bij de bespreking van de gekozen scenario's voor de ORSA 2017. Naar aanleiding hiervan zijn de scenario's op punten aangepast.

In 2017 heeft de Raad geen aanleiding gezien om beslissingen te nemen die contrair zijn aan de adviezen van de directie. Het door de directie voorgelegde auditplan 2017 behoeft geen aanvulling met vanuit de Raad geïnitieerde audits. De Raad heeft na advies van de ARC ingestemd met het controleplan 2017 van de externe accountant.

De voorzitter van de Raad heeft functioneringsgesprekken gevoerd met de directie. In de relatie-/ambassadeursrol hebben enige leden van de Raad contact gehad met medewerkers van de NS sociale eenheid en zijn zij aanwezig geweest op de jaarlijkse klantendag van Veherex.

De Raad van Commissarissen heeft ook in 2017 haar eigen functioneren geëvalueerd. De aandacht voor permanente educatie van zowel de Raad als de directie kreeg in 2017 vorm door middel van een in-company dagprogramma, op de door de Raad gekozen onderdelen 'premieberekening' en 'privacywetgeving'.

De Raad heeft na afronding van het jaarwerk 2016 afscheid genomen van EY en de heer N.M. Pul als externe accountant. De Raad is de heer Pul erkentelijk voor zijn bijdrage en controlerende kritische rol bij de opbouw en verdere ontwikkeling van Veherex. Vanaf 2017 is KPMG, in de persoon van de heer A.R.B. de Bruin, als externe accountant benoemd.

Audit- en riskcommissie (ARC)

Veherex kent een auditcommissie, die ook als riskcommissie fungeert. Deze wordt gevormd door de drie commissarissen, met de heer Geene als voorzitter. Ook de ARC hield in 2017 zes vergaderingen. De vergaderingen werden alle bijgewoond door de directie. Een aantal is bijgewoond door sleutelfunctionarissen. De ARC heeft kennisgemaakt met de nieuwe sleutelfunctionaris risicomangement, de heer A. Poel, alsmede met de nieuwe sleutelfunctionaris compliance, de heer M. Snijder, beide van Charco & Dique.

Tenslotte

De Raad van Commissarissen spreekt zijn waardering en dankbaarheid uit naar de directie en alle betrokkenen voor hun inzet in het afgelopen jaar.

Utrecht, 24 april 2018

Raad van Commissarissen Veherex Schade N.V.

A.J.A. Wiechmann, president-commissaris

E. Rekker

A. Geene

Portret Veherex Schade N.V.

Veherex Schade N.V. (hierna te noemen: Veherex) is een verzekeraar die zich richt op het verzekeren van arbeidsongeschiktheidsrisico's voor ondernemingen en haar werknemers. Veherex heeft voornamelijk klanten uit de bedrijfstakken spoorwegen en openbaar vervoer (streekvervoer per bus). Ook enige daaraan gelieerde bedrijven maken deel uit van de portefeuille. Met name moet dan gedacht worden aan ingenieursbureaus die werken voor de sectoren spoor- en openbaar vervoer en overige bedrijven die werken aan de railinfrastructuur. Veherex had in 2017 21 ondernemingen als klant.

Het beleid van Veherex richt zich op het aanbieden van kwalitatief hoogwaardig maatwerk. Naast ERD WGA-verzekeringen biedt Veherex (collectieve) Cao WIA-verzekeringen aan, die aansluiten op de cao's van de genoemde bedrijfstakken of ondernemingen. Daarnaast wordt er ook een WAO-product gevoerd dat echter nog een beperkte looptijd heeft.

De aandelen van Veherex zijn voor 100% in het bezit van de Stichting ter Bevordering van Arbeidsparticipatie bij arbeidsongeschiktheid in de Bedrijfstak Spoorwegen (STIBA).

Het voorkomen van uitval van werknemers als gevolg van arbeidsongeschiktheid is in het belang van Veherex. Daarom richt Veherex zich tevens op maatregelen tot schadelastbeheersing. Die beogen een verlaging van de schadelast voor zowel Veherex als de verzekerde werkgevers, waardoor de premie op een acceptabel niveau gehouden kan worden.

Veherex heeft de operationele activiteiten, de financiële administratie, control en het vermogensbeheer uitbesteed aan SPF Beheer B.V. (hierna: SPF Beheer). Het eerstelijns actuariaat is belegd bij Triple A - Risk Finance B.V. De sleutelfuncties worden alle verzorgd door externe partijen. Het bestuursbureau van Veherex zorgt voor de coördinatie en regie op de uitbestedingsrelaties.

Verslag van de directie

Algemeen jaarbeeld

Dit directieverslag geeft inzicht in de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in 2017, alsmede van de risico's die Veherex loopt en de manier waarop Veherex deze risico's beheerst.

De directie heeft in 2017 twaalf formele vergaderingen gehouden. Tussentijds hielden de directieleden frequent bilateraal overleg. De directie woonde zes reguliere bijeenkomsten van de Raad van Commissarissen en de auditcommissie ARC) van Veherex bij.

De zaken voor Veherex zijn conform planning en verwachting verlopen. In 2017 heeft Veherex voor het eerst aan de rapportageverplichtingen moeten voldoen van Solvency II (betreffende het boekjaar 2016). Aan deze verplichtingen heeft Veherex tijdig voldaan.

De operationeel directeur van Veherex voert de regie over alle uitbestedingen. Een van de belangrijkste uitbestedingspartners van Veherex is SPF Beheer. Tot 1 september 2017 werd ook de bestuursondersteuning nog betrokken van SPF Beheer. Ingaande 1 november 2017 heeft Veherex zelf een fulltime directiesecretaris in dienst genomen. Hierdoor bestaat de organisatie uit twee directeuren, waarvan de algemeen directeur op 0,4 parttime basis.

De operationeel directeur en de directiesecretaris hebben beide een fulltime dienstverband en vormen gezamenlijk het bestuursbureau.

Uitbesteding aan SPF Beheer

SPF Beheer is sinds de oprichting van Veherex een zeer belangrijke uitbestedingspartner van Veherex. Vanaf 2017 is de service level agreement met SPF Beheer met name gericht op de verzekeringsadministratie, de financiële administratie en het vermogensbeheer. Dit houdt ook in dat Veherex gebruik maakt van de IT van SPF Beheer voor haar bedrijfsvoering. Veherex heeft geen eigen IT-systeem.

Uit hoofde van haar taak is SPF Beheer verantwoordelijk voor een voldoende interne beheersing van de processen en procedures, het eerstelijnsrisicomanagement en de kwaliteitsbeheersing van de operationele processen. In dit kader kan gemeld worden dat SPF Beheer jaarlijks de ISAE type 2 verklaringen overlegt aan Veherex betreffende het vermogensbeheer. De internal audit afdeling van SPF Beheer audit de operationele processen en de van toepassing zijnde IT. De ISAE rapportages en internal audit rapportages van SPF Beheer worden door de IAD van Veherex beoordeeld. De audits van de SPF Beheer hebben ook betrekking op de datakwaliteit van het overzicht basisgegevens dat als basis dient voor de berekening van de technische voorziening. In de kwartaalrapportages rapporteert SPF Beheer aan Veherex over risico's in de uitvoering en incidenten die zich hebben voorgedaan. Daarnaast heeft SPF Beheer vanaf 1 juli 2017 een arbeidsdeskundige bij Veherex gedetacheerd

Het huidige contract met SPF Beheer loopt tot 1 januari 2019. Medio 2018 wordt de uitbesteding geëvalueerd, waarbij partijen de intentie hebben voor 2019 opnieuw een samenwerking over een te komen.

De overige uitbestedingen en de voornaamste onderwerpen van directieaandacht komen hierna aan de orde.

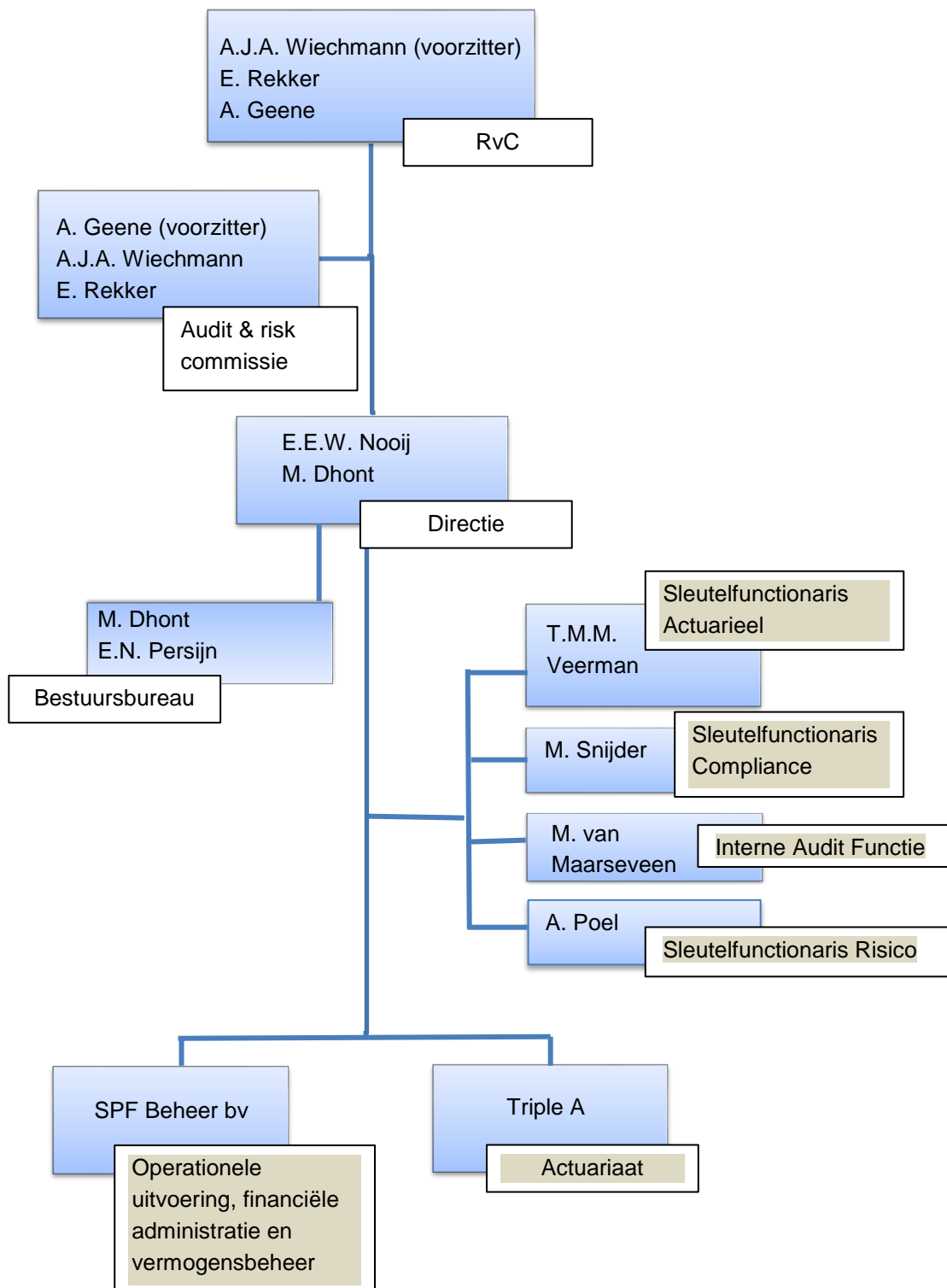
Ontwikkelingen in 2017

Governance en beloningsbeleid

Tot 1 januari 2017 bestond de tweehoofdige directie uit de heren Pothuizen, algemeen directeur, en Nooij, operationeel directeur. De heer Nooij is de heer Pothuizen ingaande 1 januari 2017 opgevolgd als algemeen directeur. Aangezien de benoemingsprocedure voor een opvolger voor de heer Nooij als operationeel directeur per 1 januari 2017 nog niet was afgerond opereerde de heer Nooij vanaf die datum, met ontheffing van DNB, als eenhoofdige directie. De voorzitter van de audit- en riskcommissie was betrokken bij majeure zaken en had wekelijks contact met de heer Nooij. Mevrouw Dhont is per 1 april 2017 tot operationeel directeur benoemd, zodat Veherex vanaf die datum weer functioneert met een tweehoofdige directie.

In november 2017 is een directiesecretaris in dienst gekomen. Deze beleids- en bestuursondersteunende taken werden tot 1 november 2017 door SPF Beheer uitgevoerd. De directiesecretaris is werkzaam binnen het bestuursbureau van Veherex.

Alle overige werkzaamheden en ook de sleutelfuncties worden door Veherex uitbesteed. Onderstaand een organogram van de organisatie van Veherex.

De directieleden zijn qua aandachtsgebieden complementair en hebben in 2017 als taakverdeling gehanteerd:

- E.E.W. Nooij: leiding van de organisatie/directie, contact met de Raad van Commissarissen, auditing, compliance, risicobeleid en uitbestedingsbeleid.
- M. Dhont: acquisitiebeleid, productie, activiteiten en maatregelen in het kader van het terugdringen van arbeidsongeschiktheid en het bevorderen van re-integratie, vermogensbeheer, administratie en financiën, actuariaat, facilitaire processen (inclusief informatiesystemen en HR) en communicatie.

Tot de gezamenlijke aandachtsgebieden van de directieleden behoren beleid en strategie, klantbeheer, verslaglegging, contacten met toezichthouders, contacten met het Verbond van Verzekeraars en deskundigheidsbevordering.

De directie legt ieder kwartaal verantwoording af aan de Raad van Commissarissen. Format en inhoud van de rapportage zijn in overleg bepaald. Ieder kwartaal is het risicobeeld hierin geïncorporeerd.

De directieleden hebben een arbeidsovereenkomst met VehereX en ontvangen een bij hun functie passende vaste beloning, onafhankelijk van het door VehereX behaalde resultaat. Ook de leden van de RvC ontvangen een vaste beloning voor hun werkzaamheden, die in relatie staat tot het tijdsbeslag van de werkzaamheden die zij voor VehereX uitvoeren. De AvA stelt de beloningen voor directie en commissarissen vast. Het beloningsbeleid is passend met betrekking tot de strategie, risicobereidheid en bedrijfsdoelstellingen van VehereX en is in overeenstemming met de wet- en regelgeving inzake beheerst beloningsbeleid. De directie stelt jaarlijks een plan op om haar deskundigheid op peil te houden. In 2017 is een in-company studiedag belegd.

In maart 2017 hebben DNB en de directie VehereX met elkaar gesproken over een aantal technische onderwerpen in verband met het jaarwerk c.q. de vaststelling van de voorziening, alsmede het kapitaalbeleid.

Het tripartite overleg (TPO) kon door omstandigheden niet meer in 2017 worden gepland, zodat dit begin 2018 heeft plaatsgevonden.

Sleutelfunctionarissen

Voor de beheersing van alle aan het verzekeringsbedrijf verbonden risico's hanteert VehereX, conform de eisen van Solvency II, het '*three lines of defence*'-governancemodel. De eerste lijn is die van de zelfcontrole in de uitvoering. De tweede lijn wordt gevormd door drie als zodanig benoemde 'sleutelfunctionarissen', met de disciplines *actuariaat*, *compliance* en *risicomanagement*. Tot slot is de derde lijn de *IAF (Internal Audit Functie)*; de internal auditor beoordeelt bestaan en werking van procedures in de tweede en eerste lijn.

De sleutelfunctionaris risicomanagement in 2017 was de heer A. Poel van Charco & Dique.

De sleutelfunctie Compliance is in 2017 ingevuld door de heer M. Snijder, eveneens van Charco & Dique.

De sleutelfunctionaris actuarieel is de heer T.M.M. Veerman, verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification.

Mevrouw M. van Maarseveen, verbonden aan Van Maarseveen Audit Services, is de sleutelfunctionaris internal audit.

Met genoemde sleutelfunctionarissen heeft VehereX uitbestedingsovereenkomsten gesloten.

Zoals ieder jaar te doen gebruikelijk heeft de risicomanager een assessment belegd in 2017 waaraan naast de voorzitter van de ARC, de sleutelfunctionarissen en de eerstelijns actuaris hebben deelgenomen. De resultaten van het assessment zijn gebruikt als input voor de jaarlijkse ORSA en het kapitaalbeleid. Zie verder hetgeen is vermeld in de paragraaf "Risicomanagement".

De Compliance Officer heeft in 2017 een risico-inventarisatie gehouden in verband met de SIRA (Systematische Integriteit Risico Analyse). Deze is begin 2018 vastgesteld in het directie-overleg.

De sleutelfunctionaris actuariel heeft een beoordeling gedaan over het jaarwerk (vaststelling voorziening), het premiebeleid en de ORSA.

De internal auditor heeft haar werkzaamheden conform het jaarplan uitgevoerd. Onder andere zijn auditrapportages opgeleverd betreffende het ORSA-proces, het Solvency II rapportageproces, het functioneren van de actuariële functie en het Product Approval and Review Process (PARP).

Elke sleutelfunctionaris heeft de bevoegdheid om in bijzondere gevallen rechtstreeks de voorzitter van de auditcommissie VehereX te benaderen.

Beleid en risk appetite

Zoals hierboven vermeld is de organisatie van VehereX zelf relatief klein. Het is een bewuste keuze van de directie om de meeste (met name de uitvoerende) werkzaamheden uit te besteden, alsmede de sleutelfuncties. Op deze manier is VehereX flexibel en kan zij als relatief kleine verzekeraar toch van de juiste expertise op ieder vakgebied gebruik maken.

Het werken met meerdere uitbestedingspartners brengt risico's met zich mee. Daarom is een van de belangrijke taken van het bestuursbureau van VehereX om de uitbestedingen aan te sturen en te controleren.

De directie wil een beperkte mate van risico accepteren en heeft doelstellingen en risicopreferenties vastgesteld als toetssteen voor het te voeren beleid. De doelstellingen zijn in 2017 iets aangescherpt:

1. VehereX is een schadeverzekeraar en beperkt zich daartoe.
2. VehereX voert arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en biedt in het verlengde daarvan diensten aan ter preventie van arbeidsongeschiktheid.
3. VehereX levert maatwerk aan haar klanten en onderscheidt zich daarin van andere verzekeraars die soortgelijke producten aanbieden.
4. VehereX biedt haar producten primair aan binnen de sectoren spoor en openbaar vervoer, maar wil bij aangesloten concerns die tevens buiten de sectoren spoor en openbaar vervoer opereren ook de bedrijfsonderdelen buiten die sectoren meeverzekeren (indien aantrekkelijk). Voor het overige wordt een passief acquisitiebeleid gevoerd.
5. VehereX streeft een rendement op eigen vermogen en uit de polissen na dat voldoende is om een gezonde bedrijfsvoering te garanderen.
6. VehereX streeft naar een adequate organisatie (effectief en efficiënt), die passend is bij de omvang en complexiteit van de organisatie.

De risicopreferentie van VehereX is behoudend. Onderstaande uitgangspunten dienen voor de verdere invulling van het beleid:

- VehereX wil producten en diensten aanbieden met een relatief goede (marktconforme) prijs/kwaliteit verhouding.

- VehereX streeft, gelet op haar omvang, naar een regie-organisatie. Dat wil zeggen dat VehereX de regie heeft over meerdere uitbestedingen.
- VehereX wil risico's verzekeren die betrekking hebben op arbeidsongeschiktheid en het minimaliseren van de schadelast die hieruit kan voortvloeien.
- VehereX wil een financieel solide verzekeraar zijn met een uitstekende reputatie.
- VehereX wil minimaal een rendement behalen dat leidt tot de gewenste solvabiliteit gegeven een gelijkblijvend risicoprofiel.

De strategie van VehereX is: het aanbieden van collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekeringen aan ondernemingen in de spoorsector en de sector openbaar vervoer, alsmede het vergroten van de tevredenheid van bestaande klanten. De strategie die VehereX hanteert, betekent dat de directie zich in principe beperkt tot de markt waarmee zij van oudsher bekendheid heeft en tot verzekeringsproducten waarin zij haar specialisme heeft. Daarmee wordt het risico van de bedrijfsvoering beperkt. In het verlengde van het verzekeren van arbeidsongeschiktheidsrisico's richt VehereX zich tevens op maatregelen tot schadelastbeheersing.

Het gevoerde beleid in 2017 was dus, net als in voorgaande jaren, gericht op optimalisatie van dienstverlening aan bestaande klanten, waarbij in toenemende mate aandacht wordt geschonken aan activiteiten op het gebied van schadelastbeheersing. VehereX onderneemt zelfstandig activiteiten op dit gebied, maar biedt ook ondersteuning aan haar klanten, zowel financieel als door het inzetten van arbeidsdeskundigen of re-integratiebureaus.

De behoudende risicopreferentie van VehereX is ook zichtbaar in het beleggingsbeleid. Zo belegt VehereX niet in derivaten of in effecten waarmee valuta risico's worden gelopen, en blijft de belegging in aandelen beperkt tot 15% (met een bandbreedte van 5%). De duration van verplichtingen en beleggingen worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd om het renterisico te beperken. Mede door de relatief korte duur van de kasstromen van de obligaties en de verplichtingen is dit risico beperkt. VehereX accepteert dat een volledige matching niet is te realiseren.

Tot het marktrisico behoren ook het spread- en concentratierisico. Omdat VehereX grotendeels belegt in staatsobligaties is het spreadrisico beperkt. Doordat daarnaast in meerdere andere beleggingscategoriën wordt belegd zoals covered bonds en aandelen, is ook het concentratierisico beperkt. VehereX accepteert deze beperkte marktrisico's.

VehereX heeft zich aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Verder maakt VehereX gebruik van co-assurantie om het risico in de portefeuille openbaar vervoer te mitigeren. Van verdere herverzekering is in 2017 afgezien omdat de situatie ten opzichte van 2016 niet veel is veranderd.

In 2016 is er onderzoek gedaan naar individuele zeer hoge risico's in de portefeuille met excedentregelingen en naar het risico van slechte schadejaren die zich voor kunnen doen. Het aantal zeer hoge risico's in de portefeuille (boven de € 500 duizend) bleek te gering om hier herverzekering voor te overwegen. VehereX is bereid deze risico's zelf te dragen.

Het risico van incidenteel slechte schadejaren wordt beheerst door het langdurig ziekteverzuim te monitoren en hierop in te grijpen door de inzet van arbeidsdeskundigen en/of re-integratiebureaus. Op deze manier wordt de instroom in de WGA van nieuwe schadegevallen zoveel mogelijk beperkt en is VehereX bereid dit risico zelf te lopen.

Het onderwerp herverzekering zal wel weer de bijzondere aandacht hebben in 2018.

Risicomanagement

In 2017 is onder leiding van de risicomanager het risico-assessment gehouden waaraan de voorzitter van de ARC, de directie, de sleutelfunctionarissen van VehereX en de eerstelijns actuaris hebben deelgenomen. De in eerdere risico-assessments benoemde risico's zijn nog steeds actueel, maar er is in 2017 vooral aandacht geschonken aan de continuïteitsrisico's van VehereX op de langere termijn. Verder kwamen onder andere ter sprake: de (intensivering van de) monitoring van de in- en uitstroom van arbeidsongeschikten en mogelijke bedrijfseconomische ontwikkelingen (zoals rentestijgingen en/of daling van de aandelenkoersen) die risico's met zich meebrengen voor VehereX. De uitkomsten van het risico-assessment zijn mede gebruikt als input voor het opstellen van de scenario's voor de ORSA.

Daarnaast is ook een SIRA gemaakt. Er is in beeld gebracht waar VehereX integriteitsrisico's loopt en wat de aard en de omvang is van deze risico's.

Verder is het van belang te vermelden dat VehereX zich, waar relevant, committeert aan de Gedragscode Verzekeraars 2015 van het Verbond van Verzekeraars. Dat betekent onder andere dat VehereX het klantbelang voorop stelt, dat de (maatwerk)producten van VehereX haar klanten de kwaliteit en de zekerheid bieden die ze mogen verwachten en dat VehereX maatschappelijk betrokken is. Het maatschappelijk verantwoord ondernemen is voor VehereX vanzelfsprekend gezien de activiteiten die zij onderneemt (het uitvoeren van collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekeringen).

Binnen de directie was er in 2017 sprake van een evenwichtige de genderverdeling van 50%/50%. Binnen de RvC was die verdeling 33%/67%. De verwachting voor 2018 is dat deze genderverdelingen ongewijzigd zullen blijven.

Hieronder is een aantal belangrijke risico's benoemd, met de corresponderende beheersmaatregelen of actiepunten:

- Met betrekking tot het beleggings- en marktrisico is het uitgangspunt dat VehereX zoekt naar een goede balans tussen enerzijds het beperken van beleggingsrisico en anderzijds het behalen van een rendement dat tenminste voldoet aan de rendementseis. In 2017 is een belangrijk deel van de leningenportefeuille van VehereX afgelost en herbelegd, hetgeen gezien de lage rentestand leidt tot een lager direct rendement.
- Het beleggingsbeleid is gericht op een beperkt risicoprofiel en is als zodanig uitgewerkt in een beleggingsmandaat waardoor de beleggingen binnen heldere en vooraf vastgestelde kaders worden uitgevoerd. Periodiek worden de beleggingsresultaten gemonitord, opdat tijdig bijgestuurd kan worden. Het afgewogen beleggingsbeleid leidt tot een beperkt spread- en concentratierisico. Bij het maken van keuzes ten aanzien van de herbeleggingen is specifiek rekening gehouden met het realiseren van meer spreiding met betrekking tot de vervaldatum van de beleggingen.
- Onder Solvency II is het van belang om de cashflow van de vastrentende beleggingen af te stemmen op die van de verplichtingen. VehereX tracht zoveel mogelijk de rentegevoeligheid van de vastrentende beleggingen af te stemmen op die van de verplichtingen. De rentecurve (van korte naar lange rente) kan een andere vorm aannemen, zodat de korte rente meer of minder wijzigt dan de lange rente. Ingeval de verplichtingen en de vastrentende waarden meer dezelfde looptijden hebben, zijn de gevolgen voor VehereX beperkt. Als hier verschil in zit, is er wel sprake van een renterisico.

In 2017 heeft SPF Beheer namens VehereX melding gemaakt bij de Autoriteit Persoonsgegevens van een datalek van beperkte omvang (betreffende één persoon). De melding is binnen de daarvoor gestelde termijn verzonden en de betreffende persoon is geïnformeerd.

Voor het overige heeft SPF Beheer melding gemaakt aan VehereX van twee andere incidenten met beperkte impact betreffende de operationele afhandeling van zaken. Deze incidenten zijn correct afgehandeld en hersteld door SPF Beheer waardoor er geen schade is ontstaan. In het incidentenregister van VehereX zelf zijn geen meldingen gedaan in 2017.

Voor meer informatie over het risicomanagement van VehereX verwijzen wij naar de Risicoparagraaf in de Jaarrekening 2017.

Ontwikkelingen binnen de portefeuille

Het actuariële bureau Triple A - Risk Finance heeft in 2017 de actuariële prolongatiepremies voor 2018 vastgesteld waarbij naast de branchecijfers de historische schadecijfers van VehereX als input hebben gediend. Bij de berekening van deze prolongatiepremies is ook rekening gehouden met de landelijke instroomcijfers voor 'WGA-flex' die lager blijken te zijn dan vorig jaar werd verwacht. Na vaststelling door de directie van de definitieve prolongatiepremies zijn de prolongatievoorstellen verzonden, echter niet eerder dan nadat de producten en polisvoorwaarden zijn beoordeeld aan de hand van opgestelde criteria. Het PARP maakt met ingang van het jaar 2017 integraal onderdeel uit van het prolongatieproces.

Twee klanten hebben hun prolongatievoorstel voor 2018 van VehereX niet geaccepteerd. Een andere klant heeft zijn bedrijfsactiviteiten gestaakt. Bij aanvang van het jaar 2018 waren er met 18 ondernemingen 22 polissen afgesloten.

Met ingang van 2017 is VehereX een nieuw semi-collectief product gaan voeren dat op verzoek van haar grootste klant werd ontwikkeld. Het gaat om een Cao WIA maatwerkproduct dat aansluit op het collectieve product dat al wordt gevoerd voor deze klant.

Schadelastbeheersing

Een adequate schadelastbeheersing is cruciaal om de premietarieven ook in de toekomst betaalbaar te kunnen houden. VehereX biedt daarom aan haar klanten ondersteuning aan op het gebied van arbeidsdeskundige dienstverlening en casemanagement. Deze activiteiten hebben betrekking op het zoveel mogelijk voorkomen van instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden. Daarnaast is er in 2017 aandacht geweest voor het bevorderen van de uitstroom. Met behulp van een re-integratiebureau zijn er herkeuringen aangevraagd. Herkeuringen kunnen er in bepaalde gevallen voor zorgen dat de uitkering kan worden verlaagd of gestopt. De resultaten hiervan zijn positief en daarom zullen deze activiteiten worden gecontinueerd.

Vermogensbeheer

In het verslagjaar steeg de rente licht. De Nederlandse 10-jarige rente op staatsobligaties steeg met 0,3 procentpunt naar 0,53%. De aandelenmarkt steeg opnieuw. De Europese aandelenmarkt steeg met ruim 11%. De kredietopslag voor bedrijfsobligaties daalde met 0,3 procentpunt naar 0,39%. Bedrijfsobligaties bieden nog steeds een rendement dicht bij de rekenrente van 1% die VehereX hanteert. Het gewicht van bedrijfsobligaties is in de verslagperiode verder gestegen naar 38%. Het kredietrisico is opnieuw laag gehouden door obligaties te selecteren van bedrijven met een sterke cash flow en relatief lage schulden. Het rendement op de beleggingen op basis van de marktwaarde van de portefeuille bedroeg in 2017 2,1% (in 2016: 1,5%). Aandelen behaalden het hoogste rendement, namelijk 13,2% (in 2016: 4,6%). Het rendement op de obligaties was 0,4% (in 2016: 1,1%). Het rendement op staatsobligaties en gedekte obligaties was licht negatief (-0,06%). De bedrijfsobligaties hadden een positief rendement van bijna 1%. VehereX belegt niet in derivaten.

In het kader van de nieuwe Europese wetgeving MIFID II heeft de directie overleg gehad met de vermogensbeheerder. Er zijn kleine wijzigingen in de uitvoering van het beleggingsbeleid overeengekomen. De uitvoerder krijgt vanaf 2018 meer vrijheid om zelfstandig besluiten te nemen over aankopen in de portefeuille. De directie beslist vooraf over de verdeling van de verschillende categorieën binnen de portefeuille.

ORSA

De in 2016 van kracht geworden nieuwe toezichtwetgeving (Solvency II) vereist dat verzekeraars een extra kapitaalbuffer moeten aanhouden naast hun technische voorziening met als doel: een betere financiële bescherming van polishouders en begunstigen. De berekening van deze extra kapitaalbuffer, de Solvency Capital Requirement (SCR) is risico-gebaseerd. Veherex hanteert hiervoor het standaard model dat voor de situatie van Veherex als passend is beoordeeld.

Het bedrag van de SCR moet volgens de wet gelijk of hoger zijn dan het totale aanwezige eigen vermogen van de verzekeraar. Indien de SCR precies gelijk is aan het totale aanwezig vermogen is de SCR-ratio 100%; dit is wat wettelijk minimaal is vereist.

In december 2017 is bij DNB de ORSA 2017 ingediend. De afkorting ORSA staat voor de Own Risk and Solvency Assessment die iedere verzekeraar onder Solvency II verplicht is uit te voeren en vast te leggen. De ORSA richt zich op de eigen beoordeling van de risico's en de daarbij behorende kapitaalbehoefte van de verzekeraar. In de ORSA wordt zichtbaar gemaakt wat de gevolgen zijn voor de SCR-ratio als de risico's zich daadwerkelijk manifesteren, of als een combinatie van deze risico's zich voordoet. De gevolgen hiervan worden geprojecteerd op en doorgerekend over een periode van meerdere jaren.

De jaarlijkse ORSA geeft inzicht in de Solvency II-systematiek en van de impact op de SCR-ratio als bepaalde risico's zich realiseren.

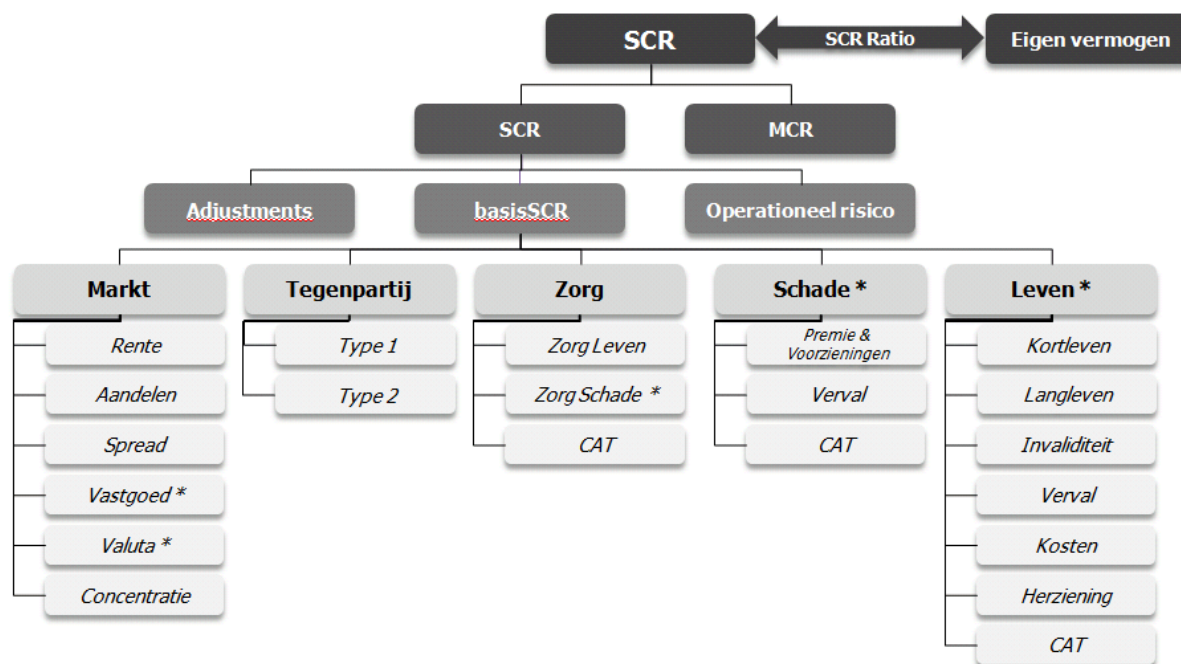
Voor de ORSA 2017 is als uitgangspunt de stand per 31 december 2016 genomen en zijn de verwachte (bedrijfseconomische) ontwikkelingen van hier uit geprojecteerd over een periode van 5 jaar (basisscenario). Vervolgens zijn diverse stress scenario's doorgerekend zodat kan worden gezien wat de effecten van de risico's zijn op het basisscenario als die zich realiseren.

De directie is van mening dat de belangrijkste risico's van Veherex tot uiting komen in de ORSA 2017. De gepresenteerde ORSA-projecties zijn, rekening houdend met de inherente onzekerheden bij toekomstprojecties, adequaat vastgesteld. De scenarioberekeningen laten zien wat er gebeurt met de SCR-ratio ingeval een risico of een combinatie van risico's zich daadwerkelijk manifesteert en wat de impact is van de managementacties die worden genomen in die situaties. In die zin geeft de ORSA een goed inzicht in de werking van de Solvency II systematiek en de effectiviteit van het kapitaalbeleid.

De belangrijkste risico's zoals die uit de ORSA blijken betreffen het kosten- en inflatierisico, het risico van een aandelen crisis, het kredietrisico van obligaties en een verhoging van invalideringskansen.

SCR standaard model

De SCR bestaat uit verschillende componenten zoals hieronder weergegeven.

* Niet van toepassing voor VEHEREX

Bij de vaststelling van de SCR voor Veherex gelden de onderstaande risico categorieën die als volgt zijn gewaardeerd:

Type risico	31-12-2017	31-12-2016
Marktrisico	8.441	6.246
Tegenpartijrisico	83	276
Zorgrisico (verzekeringstechnisch risico)	17.299	16.265
Operationeel risico	591	492

Rekening houdend met alle elementen van de SCR berekening en het effect van diversificatie bedraagt de SCR € 21.080 duizend. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar de Solvency II paragraaf in de Jaarrekening 2017.

Zoals uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid weegt niet ieder risico even zwaar en ook wijzigingen in de betreffende risico's zullen een verschillende impact hebben op de SCR. Het marktrisico en het zorgrisico zijn de grootste risico's. Met name is de SCR is gevoelig voor een neerwaartse renteschok. De duration van verplichtingen en beleggingen worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd om het renterisico te beperken, maar een volledige matching is niet te realiseren. De duratie van de activa en de passiva bedraagt respectievelijk 4,95 en 7,54. Ook is de SCR gevoelig voor een zg. langlevenschok. Dit doet zich voor als verzekerden feitelijk langer zouden leven dan nu wordt aangenomen op basis van sterftestatistieken.

Ultimo 2017 bedraagt het totale aanwezige eigen vermogen van Veherex € 30.689 duizend en de SCR bedraagt € 21.080 duizend. De SCR-ratio bedraagt op basis hiervan 146%, hetgeen ruim boven het minimaal wettelijk vereiste ligt.

Kapitaalbeleid

Gezien de gebleken volatiliteit van de SCR-ratio heeft de directie vorig jaar al besloten dat het hanteren van een 'harde' norm voor de SCR-ratio ongewenst is. Deze zou er in kunnen resulteren dat er te snel en te hard ingegrepen zou moeten worden (met mogelijk ongunstige gevolgen voor VehereX op de langere termijn) in een situatie die niet direct als urgent hoeft te worden beoordeeld. Er wordt daarom een 'gelaagde' interne norm gehanteerd vanaf 130%. Deze is opgenomen in het kapitaalbeleid van VehereX.

De gelaagde norm houdt in dat telkens, bij een SCR-ratio onder de 130%, 120% en 110%, verschillende acties worden ondernomen om de SCR-ratio weer op niveau te brengen. In alle gevallen wordt:

- onderzocht wat de oorzaak is van de (verder) gedaalde SCR-ratio en (indien van toepassing) waarom eerder genomen maatregelen onvoldoende effect hebben gesorteerd;
- berekend wat de effecten zijn van de betreffende acties op de SCR-ratio zodat hier inzicht ontstaat;
- vervolgens een besluit genomen over de managementacties die daadwerkelijk zullen worden uitgevoerd om het doel te kunnen bereiken. Naarmate de SCR-ratio lager is ten opzichte van de genoemde 130% zal er harder ingegrepen worden om ervoor te zorgen dat de SCR-ratio zich herstelt en weer voldoet aan de interne norm;
- zal de SCR-ratio gedurende het proces intensiever dan gebruikelijk worden gemonitord, totdat de SCR-ratio zich weer heeft hersteld.

De te nemen managementacties in iedere 'laag' zijn in het kapitaalbeleid beschreven. Deze variëren van het versterken van de kapitaalspositie, tot het doorvoeren van premieverhogingen en/of het aangaan van een herverzekering voor het catastroferisico.

Resultaten

De directie is van mening dat de jaarrekening juist en volledig is opgesteld. Over 2017 heeft VehereX een positief nettoresultaat behaald van € 2.405 duizend (2016: € 320 duizend) bij een bruto premieomzet van € 14.769 duizend (2016: € 12.295 duizend). Het eigen vermogen nam toe van € 15.054 duizend (2016) naar € 17.459 duizend (2017).

VehereX heeft geen leningen afgesloten en er is geen noodzaak of intentie om vreemd vermogen aan te gaan trekken. In 2018 zullen, net als in 2017, de te ontvangen premies de te betalen uitkeringen en kosten overtreffen, zodat de betalingen die uit hoofde van de bedrijfsvoering te verwachten zijn, uit de lopende kasstromen voldaan kunnen worden.

Het hiervoor genoemde resultaat ad. € 2.405 duizend is hoger dan begroot (€ 1.169 duizend). Een belangrijke reden hiervoor is dat de schadelast zich gunstiger heeft ontwikkeld dan oorspronkelijk was ingeschat, waardoor het bedrag van de technische voorziening lager is vastgesteld dan verwacht. Een andere belangrijke reden is dat er hogere beleggingsopbrengsten zijn gerealiseerd uit aandelenbeleggingen.

(x € 1.000)	Begroot 2017	Gerealiseerd 2017
Resultaat technische rekening	1.197	2.501
Resultaat niet-technische rekening	348	483
Resultaat voor belastingen	1.545	2.984
Resultaat na belastingen	1.169	2.405

De genoemde gunstige ontwikkeling van de schadelast in 2017 heeft meerdere oorzaken. Zo hebben er meer overlijdens van uitkeringsgerechtigden plaatsgevonden in 2017 dan verwacht en in voorgaande jaren het geval was. Maar vooral hebben maatregelen van schadelastbeheersing effect gehad. Daarbij ging het zowel om het voorkomen van nieuwe instroom in de WGA als om het bevorderen van de uitstroom (begeleiding naar IVA, begeleiding bij re-integratie).

Winstbestemming

VehereX wil een solide verzekeraar zijn. De aandeelhouder ondersteunt deze lijn. Daarom is vanaf het ontstaan van VehereX de winst om die reden lange tijd jaarlijks toegevoegd aan het eigen vermogen. In het kapitaalbeleid is bepaald dat de winst binnen de onderneming wordt gehouden zolang de SCR-ratio niet hoger is dan 150%. Er is dan de mogelijkheid om het eigen vermogen te versterken, hetgeen gezien de huidige marktomstandigheden en het feit dat VehereX als beleid heeft geen vreemd vermogen aan te trekken, wenselijk is. Tussen de aandeelhouder en de directie bestaat overeenstemming over de ondernemingsstrategie die de continuïteit en lange levensduur van VehereX stelt boven (korte termijn-) winstmaximalisatie. Ultimo 2017 is de SCR-ratio uitgekomen op 146%. Daarom stellen we de aandeelhouder ook dit jaar voor om de winst over 2017 toe te voegen aan het eigen vermogen.

Plannen voor 2018

De directie VehereX continueert de uitvoering van de strategie zoals die in 2012 is vastgesteld. Deze richt zich op optimalisatie van de diensten.

In 2018 zal ook onverminderd ingezet worden op maatregelen van schadelastbeheersing. Overwogen wordt om vaker in het jaar de resultaten hiervan te evalueren.

Het is daarnaast niet uitgesloten dat VehereX in 2018 onderzoek zal gaan doen naar mogelijkheden om nieuwe producten te gaan ontwikkelen, maar concrete plannen hiervoor zijn er op dit moment niet. Het ligt daarom ook niet direct in de verwachting dat er in 2018 nieuwe producten in de markt gezet zullen gaan worden.

Ook in 2018 zal het gegeven dat VehereX nagenoeg al haar activiteiten laat verrichten door derden veel aandacht en inspanning van de directie vergen. Leidende rode draad hierin is dat de directie van VehereX veel kan en mag uitbesteden, maar wel de uitbestede activiteiten volstrekt onder (zelfstandige) beheersing moet hebben. De uitbestedingen worden jaarlijks geëvalueerd.

In 2018 zal verder vooral de brede analyse van de uitgangspunten van de ORSA de aandacht vergen, alsmede de evaluatie en herziening van het kapitaalbeleid.

In 2017 werd de SCR-ratio per kwartaal berekend vanuit de stand per 31 december 2016 ('roll forward methode'). Besloten is om, gezien de volatiliteit die kan optreden uit hoofde van de aard van het product dat VehereX voert, in 2018 meerdere malen per jaar een actuele berekening te gaan maken van de SCR-ratio.

Substantiële investeringen zijn in 2018 niet aan de orde.

De organisatie en de personele bezetting van VehereX zullen in 2018 naar verwachting geen verandering ondergaan.

Utrecht, 24 april 2018

Directie Veherex Schade N.V.

E.E.W. Nooij, algemeen directeur

M. Dhont, operationeel directeur

Jaarrekening

Balans per 31 december 2017

voor resultaatbestemming (bedragen in duizenden euro's)

		31-12-2017	31-12-2016
ACTIEF	*)		
Beleggingen	(1)		
<i>Overige financiële beleggingen</i>			
Obligaties		82.276	76.073
Aandelen		13.450	12.105
		95.726	88.178
Vorderingen	(2)		
Vorderingen op participanten		0	889
Vorderingen uit directe verzekering		12	7
Overige vorderingen		230	216
		242	1.112
Overige activa	(3)		
Liquide middelen		1.664	868
Overlopende activa	(4)		
Lopende rente		915	1.377
Overige overlopende activa		56	0
		971	1.377
Totaal Activa		98.603	91.535
PASSIEF			
Eigen vermogen	(5)		
Gestort en opgevraagd kapitaal		8.500	8.500
Agio		1.098	1.098
Algemene reserve		5.456	5.136
Onverdeelde winst		2.405	320
		17.459	15.054
Technische voorzieningen	(6)		
Voor te betalen schaden		79.338	74.332
Voorzieningen	(7)		
Voor latente belastingverplichting		284	132
Schulden	(8)		
Schulden uit directe verzekering		864	1.469
Overige schulden		443	89
		1.307	1.558
Overlopende passiva	(9)		
		215	459
Totaal Passiva		98.603	91.535

*) De nummering verwijst naar de toelichting.

Winst-en-verliesrekening over 2017

(bedragen in duizenden euro's)

		<u>2017</u>	<u>2016</u>
Technische rekening schadeverzekering			
<i>Verdiende premies eigen rekening</i>	(13)		
Bruto premies		14.769	12.295
Uitgaande herverzekeringspremies		<u>-5</u>	<u>-3</u>
		14.764	12.292
Toegerekende opbrengst beleggingen	(14)	2.307	1.757
<i>Schaden eigen rekening</i>	(15)		
Betaalde schaden bruto (incl. subrogatie)		-6.225	-6.010
Wijziging voorziening voor te betalen schaden		<u>-5.006</u>	<u>-4.641</u>
		-11.231	-10.651
Bedrijfskosten	(16)	-1.176	-1.386
Overige technische lasten eigen rekening	(17)	-2.163	-1.966
Resultaat technische rekening schadeverzekering		<u>2.501</u>	<u>46</u>
Niet-technische rekening			
<i>Opbrengsten uit beleggingen</i>	(18)		
Directe opbrengsten		1.665	2.023
Waardeverandering van beleggingen		<u>1.330</u>	<u>270</u>
		2.995	2.293
Beleggingslasten	(19)	-200	-174
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering		-2.307	-1.757
Andere baten	(20)	3	6
Andere lasten	(21)	<u>-8</u>	<u>-1</u>
Resultaat niet-technische rekening		<u>483</u>	<u>367</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		2.984	413
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(22)	-579	-93
Resultaat na belastingen		<u><u>2.405</u></u>	<u><u>320</u></u>

Kasstroomoverzicht over 2017

(bedragen in duizenden euro's)

		<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten			
- Netto resultaat		2.405	320
- Mutatie technische voorzieningen voor te betalen schaden	(15)	5.006	4.641
- Mutatie voorziening overige re-integratietrajecten		0	-31
- Mutatie latente belasting verplichtingen	(7)	152	28
- Mutatie kortlopende schulden	(8,9)	-495	9
- Mutatie vorderingen	(2,4)	1.276	-810
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>8.344</u>	<u>4.157</u>
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	(1)		
Aanpassen voor:			
- Amortisatie agio overige financiële beleggingen		-223	5
- Herwaardering aandelen		-1.334	-270
		<u>-1.557</u>	<u>-265</u>
- Investerings- en aankopen			
Overige financiële beleggingen		-28.851	-11.305
- Desinvesteringen, aflossingen en verkopen			
Overige beleggingen		22.860	7.332
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		<u>-7.548</u>	<u>-4.238</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
- Kapitaalstorting		0	0
- Uitkering dividend		0	0
- Storting agio		0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>0</u>	<u>0</u>
Toe-/afname liquide middelen	(3)	<u>796</u>	<u>-81</u>
Liquide middelen aan het begin van het jaar		868	949
Liquide middelen aan het eind van het jaar		<u><u>1.664</u></u>	<u><u>868</u></u>

Algemene toelichting

Veherex Schade N.V., gevestigd aan de Arthur van Schendelstraat 850, 3511 ML te Utrecht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 30228680, is opgericht op 6 juli 2007. De vennootschap heeft ten doel het uitoefenen van het schadeverzekeringsbedrijf. Veherex is een 100%-dochtermaatschappij van de Stichting ter bevordering van arbeidsparticipatie bij arbeidsongeschiktheid in de bedrijfstak Spoorwegen (STIBA) te Utrecht.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad van de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 605 Verzekeringsmaatschappijen. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling en heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor de waardering van de activa en de passiva

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Toelichtingen op posten in de balans, winst-en-verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd. In de tabellen worden de bedragen in duizenden euro's (de functionele valuta van de onderneming) vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Waardering van verplichtingen betreffende verzekeringscontracten:
 - Voor de vaststelling van de voorziening van het RIT-product (re-integratie toelage) is uitgegaan van een uittreedleeftijd van 64 jaar;

- Voor de vaststelling van de voorziening van de overige producten is uitgegaan van een uittreedleeftijd gelijk aan de AOW leeftijd (gemaximeerd op 67 jaar);
 - Voor de vaststelling van de meeverzekerde werkgeverslasten voor het contract met de NS SE is uitgegaan van een opslag van 15%, conform opgave van de salarisadministrateur.
- Actuariële veronderstellingen betreffende de waardering van verzekeringsverplichtingen:
 - Voor de vaststelling van de voorziening is uitgegaan van een vaste rekenrente van 1%. De veronderstelde indexatie is voor de eerste twee jaar 2,6%, en de daaropvolgende jaren 2%;
 - Voor de sterftekansen is uitgegaan van de AG 2016 prognosetafel van het Actuarieel Genootschap;
 - Voor de revalideringskansen en uitstroomkansen is gebruik gemaakt van de risicostatistiek 2016 die door het Verbond van Verzekeraars gepubliceerd is;
 - Voor de voorziening voor schadebehandelingskosten is uitgegaan van de best estimate voorziening (op Solvency II grondslagen);
 - De uitkeringsduur voor volledig niet duurzaam arbeidsongeschikten bedraagt 10 jaar.

In 2017 heeft de Directie van VehereX besloten om de inschattingen die ten grondslag liggen aan de best estimate voorziening schadebehandelingskosten aan te passen. Aanleiding voor deze wijziging was het feit dat eind 2017 onzekerheid is ontstaan over het tegen de huidige voorwaarden kunnen continueren van de uitbesteding van de administratievoering aan SPF Beheer op de langere termijn. Bij het bepalen van de voorziening schadebehandelingskosten ultimo 2017 is uitgegaan van de te verwachten kosten om alle verplichtingen (IBNR en VPU) tot einde looptijd te kunnen afwikkelen. De voorziening schadebehandelingskosten bedraagt ultimo 2017 EUR 4,4 miljoen (2016: EUR 2,6 miljoen). VehereX heeft in de onderbouwing voor het bepalen van de voorziening schadebehandelingskosten rekening gehouden met de huidige (going concern) situatie van VehereX. Hierbij zijn voldoende middelen voorzien om de verwachte kosten bij overdracht naar een andere uitvoeringsorganisatie voor de lopende en nog te verwachte uitkeringen aan verzekerden te kunnen opvangen tot het einde van de geprognosticeerde looptijd van deze dossiers.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, vorderingen, geldmiddelen, schulden en overige te betalen posten. De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen.

Een bijzonder waardevermindingsverlies met betrekking tot een tegen aflossingswaarde gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de aflossingswaarde en de reële waarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. Verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Een voorheen opgenomen bijzonder waardevermindingsverlies wordt teruggenomen als de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugnemering wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op aflossingswaarde ten tijde van de terugnemering als geen sprake zou zijn geweest van een bijzondere waardevermindering.

Beleggingen – overige financiële beleggingen

De obligaties zijn gewaardeerd op aflossingswaarde omdat deze beleggingen worden aangehouden tot aan het einde van de looptijd. Het agio of disagio wordt lineair geamortiseerd over de resterende looptijd van de belegging ten gunste of ten laste van het resultaat.

Aandelen zijn gewaardeerd op reële waarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. Veranderingen in de reële waarde worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, eventueel onder een afwaardering voor het risico van oninbaarheid.

Overige activa

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

Technische voorzieningen

De technische voorzieningen voor te betalen schaden zijn gewaardeerd op voor de bedrijfstak aanvaardbare grondslagen. De voorziening is opgebouwd uit de voorziening voor periodieke uitkeringen (VPU), de voorziening voor nog niet gemelde schadegevallen (ook wel genoemd Incurred But Not Reported (IBNR)) en een voorziening voor schadebehandelingskosten ten behoeve van de afhandeling van schades. Daarnaast is een voorziening voor ontoereikende premie opgenomen.

De VPU is vastgesteld op basis van de ultimo boekjaar nog af te wikkelen schaden. De vaststelling geschiedt post voor post. Bij de bepaling van de VPU is voor de sterftekansen uitgegaan van de AG 2016 prognosetafel van het Actuarieel Genootschap. Voor de revalideringskansen is de door het Verbond van Verzekeraars in 2016 gepubliceerde vernieuwde risicostatistiek gehanteerd. De VPU is vastgesteld uitgaande van een vaste rekenrente van 1% (2016: 1%).

De IBNR voorziening (Incurred But Not (Enough) Reported) is een reserve voor:

- Namelingen;
- Zieken die nog niet zijn gekeurd voor de WIA;
- Hogere dan verwachte uitkeringen op basis van de VPU (IBNER).

De IBNR voorziening wordt vastgesteld op basis van schadedriehoeken. Deze schadedriehoeken bestaan uit het totaal van de reeds geboekte schadelast (die gelijk is aan het totaal van de opgerente uitkeringen) en de VPU. De IBNR voorziening wordt vervolgens bepaald door de reeds geboekte schadelast in mindering te brengen op de met het model ingeschatte ultimate schadelast.

VehereX verdeelt haar verzekeringsactiviteiten tussen verschillende homogene risicogroepen. De onderverdeling naar homogene risicogroepen is gebaseerd op de productengroepen die VehereX aanbiedt. De groepen die qua risico's, aard en complexiteit overeenkomen zijn samengevoegd. De toereikendheidstoets is derhalve gebaseerd op een viertal homogene risicogroepen:

- WGA ERD;
- WGA Aanvulling/Hiaat producten;
- WIA bodemproducten;
- RIT product.

Voor het WGA ERD product geldt dat dit een standaardproduct is; klanten van VehereX die deze verzekering hebben afgesloten hebben daarom identieke polisvoorwaarden ontvangen.

WGA Aanvulling/Hiaat en WIA bodem zijn twee dekkingen die samen gaan in één verzekeringsproduct (Cao WIA-aanvullingsverzekering) voor respectievelijk de NS SE-bedrijven, de streekvervoerbedrijven (Cao OV) en de railinfra-bedrijven (Cao RIS). Het betreft hier dus drie maatwerkproducten waarvoor drie verschillende polisvoorwaarden van toepassing zijn die aansluiten op de bepalingen van de van toepassing zijnde Cao's.

RIT staat voor Re-Integratie Toelage. Dit is een product dat speciaal voor NS SE is ontwikkeld en dat beoogt om werknemers die een WAO uitkering ontvangen te compenseren voor het loonverlies als gevolg van arbeidsongeschiktheid. Deze verzekering is van toepassing op een besloten groep verzekerden.

Om wat meer achtergrond te geven bij de risico's binnen de homogene risicogroepen het volgende:

- Het WGA ERD product onderscheidt zich qua risico van de overige homogene risicogroepen, het betreft hier een dekking voor WGA gevallen met een beperkte looptijd van 10 jaar;
- De aanvullingsproducten hebben in het algemeen een looptijd tot aan pensioen en wijken daarmee qua aard van het risico af van de WGA ERD-groep. De aanvullingsproducten hebben bovendien andere risicodrivens: het risico bestaat hier met name uit het onvoldoende (<50% arbeidsongeschikt) benutten van de restverdiencapaciteit. Voor het WGA ERD product speelt dit risico een veel kleinere rol;
- Het bodemproduct betreft mensen die nooit de WIA zijn ingestroomd omdat zij voor minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn bevonden. De bodemproducten hebben een kortere duratie dan de aanvullingsproducten. Voor het grootste deel van de portefeuille heeft de uitkering een beperkte duur of betreft het trapsgewijs aflopende uitkeringen, met een verwachte piek in eerste jaren na de WIA keuring;
- Het RIT product is een op zich zelf staand product, dat qua aard van dekking afwijkt van de overige producten: het betreft WAO-gevallen, waarvoor herstel nauwelijks of geen relevante parameter meer is. Het product heeft bovendien een vaste einddatum (1 januari 2021) waarop alle lopende uitkeringen eindigen.

Voor de RIT wordt geen IBNR vastgesteld omdat deze portefeuille sterk uitontwikkeld is. Voor de overige drie homogene risicogroepen wordt de volgende methodiek toegepast voor vaststelling van de IBNR-voorziening ultimo jaar (t):

- Voor jaar t en jaar t-1 kan de ultimate schadelast niet vastgesteld worden met de Chain Ladder methode omdat er geen driehoeksdata aanwezig zijn. Voor deze jaren wordt de Exposure methode gebruikt;
- Voor jaar t-2 en ouder wordt de Bornhuetter Ferguson methode op de standaardwijze toegepast. Wel wordt gekeken naar de mogelijke selectie van uitschieters;
- Het risicopercentage ter input van de Exposure methode wordt vastgesteld op basis van een gewogen gemiddelde van eerdere jaren;
- De tailfactor wordt niet volgens een vaste methode vastgesteld en wordt per jaar separaat getoetst;
- Voor het vaststellen van de volatiliteit rond de best estimate voorziening wordt de Mack methode toegepast en het 80%-percentiel berekend.

Bij enkele onderdelen van de vaststelling van de IBNR voorziening dient een keuze te worden gemaakt op basis van expert judgement. Deze worden jaarlijks besproken met de directie waarna aan toelichting van de gemaakte keuzes wordt gedocumenteerd.

De balansvoorziening schade boekjaar 2017 is bepaald uitgaande van een prudentieniveau gebaseerd op het 80% percentiel.

In de vaststelling van de technische voorzieningen is per contractpartij vastgesteld of de premie naar verwachting toereikend is. Indien de premie ontoereikend is, is een premievoorziening gevormd.

De voorziening voor schadebehandelingskosten is bepaald uitgaande van de te verwachten kosten om alle verplichtingen tot einde looptijd te kunnen afwikkelen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen. Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen. De voorziening is bepaald op basis van de van toepassing zijn de belastingpercentages en is opgenomen tegen nominale waarde.

Schulden

De schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en de aandeelhouder, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tussen de datum van het opmaken en de datum van het vaststellen van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening indien dit onontbeerlijk is voor het inzicht.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten zijn bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin zij worden gerealiseerd. Verliezen zijn in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Als baten worden de bedragen verwerkt die de rechtspersoon voor eigen rekening ontvangt. Bedragen die de onderneming voor derden ontvangt worden niet als opbrengsten verwerkt.

Verdiende premies eigen rekening

Hieronder zijn opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen bruto verzekeringspremies van aangesloten werkgevers. De hoogte van de premies is gebaseerd op, afhankelijk van het soort verzekering, het pensioengevend loon of het sociaal verzekeringsloon. In geval van co-assurantie is onder de premies het aandeel van VehereX opgenomen. Tevens worden hier de uitgaande herverzekeringspremies gepresenteerd.

Betaalde schaden bruto

Deze post bevat de uitbetaalde schaden in het boekjaar en de nog te betalen schaden betrekking hebbend op het boekjaar, rekening houdend met de IBNR. In geval van co-assurantie is onder de schadelasten het aandeel van VehereX opgenomen.

Opbrengsten uit beleggingen

Ten aanzien van obligaties zijn in deze post begrepen de aan het verslagjaar toe te rekenen renteopbrengsten onder aftrek van de beleggingskosten en onder aftrek van het afgeschreven deel van het (dis)agio. Het (dis)agio op obligaties wordt afgeschreven over de looptijd van de obligaties.

Ten aanzien van aandelen wordt het in het verslagjaar ter beschikking gestelde dividend als opbrengst verantwoord, onder aftrek van de beleggingskosten.

De waardeveranderingen van de aandelen worden toegerekend aan het resultaat op beleggingen.

Netto-opbrengsten uit beleggingen die zijn toe te rekenen aan het schadeverzekeringsbedrijf zijn overgeboekt van de niet-technische rekening naar de technische rekening. Deze toerekening geschiedt op basis van de verhouding tussen het eigen vermogen en de technische voorzieningen. Reden hiervoor is dat het belegd vermogen bestaat uit vermogen dat enerzijds ter dekking dient voor de technische voorzieningen en anderzijds beschikbaar is uit het eigen vermogen. Het gedeelte van de opbrengsten dat betrekking heeft op de technische voorzieningen, is toegerekend aan de technische rekening.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting. De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen. Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen. Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden op iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Toelichting op de balans per 31 december 2017

(bedragen in duizenden euro's)

(1) Beleggingen

De overige financiële beleggingen bestaan uit:

	31-12-2017	31-12-2016
Obligaties	80.731	74.751
Nog te amortiseren agio	1.545	1.322
Aandelen	13.450	12.105
	95.726	88.178

Verloopoverzicht obligaties

	2017	2016
Stand per 1 januari	74.751	70.811
Aankopen	29.499	11.735
Af: agio bij aankopen	-659	-494
Aflossingen	-22.860	-7.301
Stand per 31 december	80.731	74.751

Verloopoverzicht nog te amortiseren agio

	2017	2016
Stand per 1 januari	1.322	1.327
Betaald bij aankoop	659	494
Af: ten laste van het resultaat boekjaar	-436	-499
Stand per 31 december	1.545	1.322

Verloopoverzicht aandelen

	2017	2016
Stand per 1 januari	12.105	11.802
Aankopen	11	65
Verkopen	0	-32
Waardeontwikkeling	1.334	270
Stand per 31 december	13.450	12.105

De overlopende rente op de obligaties per balansdatum is opgenomen onder de overlopende activa. De obligatieportefeuille bestaat uit staats- en bedrijfsobligaties met verschillende looptijden. De laatste aflossingsdatum is november 2028. De marktwaarde van de obligatieportefeuille is eind 2017 € 85,8 miljoen (eind 2016: € 81,1 miljoen). De kostprijs van de aandelen bedraagt € 10,0 miljoen. Zowel de obligaties als de aandelenbeleggingen zijn beursgenoteerd. Voor nadere toelichting op het kredietrisico wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

Basis voor de waardering

De waardering van de beleggingen is bepaald met behulp van onderstaande methodes:

	<u>Obligaties</u>	<u>Aandelen</u>	<u>Totaal</u>
Genoteerde marktprijzen		13.450	13.450
Andere methode	82.276		82.276
Waarde per 31 december	82.276	13.450	95.726

De vergelijkende cijfers voor 2016 zijn als volgt:

	<u>Obligaties</u>	<u>Aandelen</u>	<u>Totaal</u>
Genoteerde marktprijzen		12.105	12.105
Andere methode	76.073		76.073
Waarde per 31 december	76.073	12.105	88.178

Bij de bepaling van de waardering van de beleggingen zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

Genoteerde marktprijzen

Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld op een actieve markt. Hieronder vallen aandelen.

Andere methode

Ondanks het feit dat de obligaties ook worden verhandeld op een actieve markt, worden deze beleggingen, die in principe worden aangehouden tot het einde van de looptijd, gewaardeerd op aflossingswaarde, waarbij het verschil tussen de aflossingswaarde en de verkrijgingsprijs wordt opgenomen in de balans en over de jaren sinds de aanschaf gespreid wordt verantwoord.

(2) Vorderingen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Nog te ontvangen premies 2017	142	0
Overige vorderingen	88	45
Uit directe verzekering op verzekeringnemers	12	7
Vordering op participanten (Stiba)	0	889
Vennootschapsbelasting	0	171
	242	1.112

De resterende looptijd van de vorderingen is korter dan 1 jaar. Er zijn geen voorzieningen gevormd voor oninbaarheid.

(3) Overige activa

	31-12-2017	31-12-2016
Liquide middelen	1.664	868

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

(4) Overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
Lopende rente	915	1.377
Vooruitbetaalde kosten	56	0
	971	1.377

Onder lopende rente is de overlopende rente op obligaties verantwoord. De resterende looptijd van de overlopende activa is korter dan 1 jaar.

(5) Eigen vermogen*Maatschappelijk kapitaal*

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 10 miljoen, verdeeld in één miljoen aandelen van € 10.

Gestort en opgevraagd kapitaal

In 2017 is het aandelenkapitaal niet uitgebreid. Het gestort en opgevraagd kapitaal ultimo 2017 bedraagt € 8,5 miljoen en is verdeeld in 850 duizend aandelen van nominaal € 10.

Het verloop van de post gestort en opgevraagd kapitaal is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	8.500	8.500
Kapitaalstorting	0	0
Stand per 31 december	8.500	8.500

Agio

Het verloop van de post agio is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	1.098	1.098
Agio storting	0	0
Stand per 31 december	1.098	1.098

Algemene reserve

Het verloop van de post algemene reserve is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand per 1 januari	5.136	5.050
Bij: resultaatbestemming voorgaand boekjaar	320	86
Stand per 31 december	<u>5.456</u>	<u>5.136</u>

Onverdeelde winst

Het verloop van de post onverdeelde winst is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand per 1 januari	320	86
Toevoeging aan de algemene reserve	-320	-86
Uitgekeerd dividend	0	0
Resultaat boekjaar	2.405	320
Stand per 31 december	<u>2.405</u>	<u>320</u>

Het totaalresultaat betreft het nettoresultaat boekjaar.

Voorstel winstbestemming

De directie stelt voor om de winst over 2017 ad € 2.405 duizend toe te voegen aan de algemene reserve.

Het voorstel met betrekking tot de winstbestemming is in lijn met het kapitaalbeleid aangezien de SCR-ratio ad. 146% lager is dan 150%. In de paragraaf over Solvency II is uitleg gegeven over de berekeningswijze van de SCR-ratio ad. 146%.

(6) Technische voorzieningen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Voorziening voor te betalen schaden	<u>79.338</u>	<u>74.332</u>
Het verloop van de technische voorzieningen voor te betalen schaden is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand per 1 januari	74.332	69.691
<i>Onttrekking:</i>		
Onttrokken voor te betalen schaden bruto (excl. subrogatie)	-6.225	-6.040
<i>Toevoeging:</i>		
Toegevoegde ontvangen premies schadeverzekering	13.298	9.216
Toegevoegde benodigde interest (1%)	534	712
Mutatie IBNR en afwikkelresultaat	-2.602	753
Wijziging voorziening voor te betalen schaden	<u>5.006</u>	<u>4.641</u>
Stand per 31 december	<u>79.338</u>	<u>74.332</u>

De totale voorziening is in 2017 met € 5,0 miljoen toegenomen. De opbouw per balansdatum is als volgt:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
VPU WGA ERD	13.933	14.015
VPU niet WGA ERD	16.380	15.867
IBNR WGA ERD	16.892	15.785
IBNR niet WGA ERD	8.786	8.191
Voorziening voor schadebehandelingskosten	4.406	2.644
Premievoorziening	492	1.186
Prudentiemarge	18.449	16.643
Totaal	<u>79.338</u>	<u>74.332</u>

De premievoorziening is gevormd in verband met ontoereikende premie van een aantal contracten. Ten opzichte van eind 2016 is de premievoorziening afgenomen met circa € 0,7 miljoen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het gegeven dat de premies voor het jaar 2018 beter in lijn liggen met de actuariële premies dan in 2016 het geval was voor het jaar 2017.

Een nadere toelichting op c.q. specificatie van deze cijfers is te vinden onder punt (15) Schaden eigen rekening (tabel 'Afloopstatistiek').

(7) Voorzieningen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Voorziening voor latente belastingverplichtingen	284	132
	<u>284</u>	<u>132</u>
Het verloop van de voorziening voor latente belastingverplichtingen is als volgt:		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand per 1 januari	132	104
Mutatie voorgaande perioden	102	28
Mutatie huidige periode	50	0
Stand per 31 december	<u>284</u>	<u>132</u>

De voorziening voor latente belastingverplichting heeft betrekking op de fiscale egalisatiereserve en bedraagt 25% hiervan. De voorziening is langlopend van aard. Veherex oefent het (schade)verzekeringsbedrijf uit en valt daarmee binnen de reikwijdte van het Besluit winstbepaling en reserves verzekeraars 2001 (het "Besluit"). Op grond van en binnen de regels van het Besluit mag een verzekeraar een egalisatiereserve vormen.

Het verloop van de fiscale egalisatiereserve kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Stand per 1 januari	529	415
Onttrekking in boekjaar	0	0
Dotatie voorgaande perioden	406	0
Dotatie huidige periode	199	114
Stand per 31 december	<u><u>1.134</u></u>	<u><u>529</u></u>

(8) Schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Schulden uit directe verzekering	864	1.469
Vennootschapsbelasting	241	0
Overige schulden	202	89
Totaal	<u><u>1.307</u></u>	<u><u>1.558</u></u>

De schulden uit directe verzekering betreffen voornamelijk nog te betalen uitkeringen van december, welke begin 2018 worden voldaan. De afname van deze post wordt met name veroorzaakt door het gegeven dat ultimo 2016 een schuld is verantwoord van € 439 duizend betrekking hebbende op een nagekomen declaratie van de NS SE over de jaren 2010 t/m 2015 vanwege in het verleden mogelijk te laag berekende uitkeringsbedragen. Deze declaratie is in 2017 uitbetaald.

De overige schulden hebben met name betrekking op crediteuren inzake bedrijfskosten. De resterende looptijd van de schulden is korter dan 1 jaar.

(9) Overlopende passiva

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Totaal	<u><u>215</u></u>	<u><u>459</u></u>

Voor alle overlopende passiva per balansdatum geldt dat de looptijd korter is dan één jaar. De overlopende passiva bestaan voor € 50 duizend uit een nog af te rekenen bedrag met Loyalis inzake co-assurantie. Daarnaast bestaat deze post voornamelijk uit reserveringen voor accountants- en actuariskosten.

(10) Niet uit de balans blijvende regelingen**NHT**

In 2015 is VehereX toegetreden tot de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De NHT biedt herverzekeringsdekking voor terrorismeschaden tot maximaal € 1 miljard per kalenderjaar. De eerste layer hiervan - tot € 200 miljoen - betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars.

De deelnemers aan de NHT hebben dus een dubbelrol. Enerzijds verhalen zij hun schade op de NHT die zij aan hun verzekeren hebben moeten uitkeren als gevolg van terrorisme. Daarnaast hebben zij ook de rol van herverzekerelaar. Iedere deelnemer participeert met zijn deelnemerspercentage in de schade die door andere deelnemers zijn verhaald op de NHT.

Genoemde eerste layer van € 200 miljoen wordt voor steeds 1/3 deel toegerekend aan de sectoren zorg, leven en schade. Het aandeel van VehereX Schade NV in 1/3 deel van deze layer bedroeg in

2017 0,0845083868% ofwel € 56 duizend. Dit is tevens het maximumbedrag dat VehereX in enig jaar als gevolg van terrorisme aan eigen risico draagt, ongeacht of de schade haar eigen polishouders of die van andere bij de NHT aangesloten verzekeraars treft.

(11) Transacties met verbonden partijen

Transacties met aandeelhouder

Tussen VehereX en haar aandeelhouder STIBA is een overeenkomst gesloten waarin is bepaald, dat STIBA een deel van de premie eigenrisicodrager WGA-verzekering die betrekking heeft op werknemers van NS SE, voor haar rekening neemt. Voor het boekjaar 2017 bedroeg dit aandeel 86% zijnde € 6,1 miljoen (2016: 79% zijnde € 3,6 miljoen). Voor wat betreft de CAO WIA-verzekering voor de NS SE is overeengekomen dat voor 2017 (€ 3,5 miljoen), evenals in 2016 (€ 4,8 miljoen), de premie volledig voor rekening komt van STIBA.

Transacties met bestuurders

Voor informatie over de beloning van directieleden en commissarissen wordt verwezen naar de toelichting op de Bedrijfskosten in de winst-en-verliesrekening.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

(12) Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na balansdatum geen bijzondere gebeurtenissen plaatsgevonden.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2017

(bedragen in duizenden euro's)

(13) Verdiende premies eigen rekening

Bruto premies

De bruto premies hebben betrekking op arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en zijn volledig in Nederland gegenereerd.

De bruto premies kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2017	2016
Bruto premies		
Premies voor schaden arbeidsongeschiktheid	11.412	9.027
Premiedeel voor toekomstige en lopende schadebehandelingskosten	1.886	1.866
Totaal premies schadeverzekering	13.298	10.893
Premiedeel voor caremanagement	1.471	1.402
	<u>14.769</u>	<u>12.295</u>

Toelichting toename premies voor schaden arbeidsongeschiktheid:

De toename van de premies 2017 ten opzichte van 2016 heeft drie hoofdoorzaken.

De klanten van VehereX die een ERD WGA-verzekering hebben afgesloten zijn een hogere premie gaan betalen, met name omdat ingaande 2017 naast het 'WGA-vast' risico ook het 'WGA-flex' risico verplicht is meeverzekerd. Dit is het gevolg van de invoering van de Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters (Wet Bezava).

Daarnaast is bij de twee grootste klanten van VehereX sprake geweest van een substantiële toename van de totale loonsom die de basis is van de premieberekening van zowel de ERD WGA-verzekering als voor de Cao WIA-verzekering.

Tenslotte is er een nieuw contract gesloten betreffende een aanvullende verzekering voor de werknemers van de grootste klant van VehereX. Hiervoor wordt ingaande 2017 voor het eerst premie betaald.

De in 2017 verantwoorde premies hebben voor een bedrag van € 63 duizend betrekking op het jaar 2016.

Uitgaande herverzekeringspremies

VehereX heeft zich aangesloten bij de NHT (Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.).

(14) Toegerekende opbrengst beleggingen

Van de totale netto-opbrengsten uit beleggingen ad € 2.795 duizend (2016: € 2.119 duizend) wordt een evenredig deel dat betrekking heeft op de technische voorzieningen toegerekend aan de technische rekening. Dit toegerekende deel bedraagt € 2.307 duizend (2016: € 1.757 duizend).

(15) Schade eigen rekening

Schade-uitkeringen worden rechtstreeks als lasten in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan het einde van het jaar wordt de benodigde voorziening voor schade bepaald. Dit gebeurt door zo goed mogelijk vast te stellen wat de omvang is van de Voorziening voor periodieke uitkeringen (VPU) voor al toegekende schadegevallen en wat de geschatte omvang is van de Voorziening voor nog niet gemelde schadegevallen (IBNR).

In de onderstaande schade- en afloopstatistiek is de ontwikkeling van de schaden, evenals die van de wijziging in de voorziening weergegeven.

Afloopstatistiek arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (bedragen in duizenden euro's)

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Benodigde intrest 1%	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkel- resultaat
VPU 2004 t/m 2013	23.658	214	-4.588	19.941	657
VPU 2014	6.225	57	-1.122	4.834	-326
VPU 2015	0	-3	-515	5.538	6.055
VPU 2016	0	0	0	0	0
VPU 2017	0	0	0	0	0
IBNR 2004 t/m 2013	4.577	46	0	3.871	-753
IBNR 2014	2.366	24	0	696	-1.693
IBNR 2015	8.512	85	0	2.384	-6.213
IBNR 2016	8.521	85	0	8.377	-229
IBNR 2017	0	0	0	10.350	
Diversen (o.a. prudentiemarge en premievoorziening)	17.829	0	0	18.942	-100
Interne schadebehandelingskosten	2.644	26	0	4.406	
Totaal	74.332	534	-6.225	79.338	-2.602

Schadestatistiek arbeidsongeschiktheidsverzekeringen

Betaalde bedragen voor schaden:

Schade-jaar	Afwikkeljaar													
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2004	0	0	0	78	571	396	111	29	-22	22	72	55	56	64
2005	0	0	0	655	431	328	192	194	203	187	215	178	104	
2006	0	0	160	548	408	326	348	320	221	198	188	150		
2007	0	0	317	878	665	725	695	474	564	407	375			
2008	0	0	248	790	764	749	361	341	350	244				
2009	0	0	383	1.245	1.085	602	629	583	617					
2010	0	0	345	627	987	849	729	567						
2011	0	0	453	919	774	631	507							
2012	0	0	522	1.003	832	576								
2013	0	38	269	696	814									
2014	0	0	649	1.124										
2015	0	0	515											
2016	0	0												
2017	0													

Totaal	5.655
--------	--------------

Schadestatistiek RIT-verzekering

Betaalde bedragen voor schaden:

Jaar inloopkoopsom	Afwikkeljaar						
	1	2	3	4	5	6	7
2011	337	652	574	528	501	680	534
2014	35	34	46	36			

Totaal	570
--------	------------

In 2017 bedraagt het totaal van de betaalde schaden € 6.225 duizend. In 2016 was dit € 6.040 duizend (exclusief € 30 duizend ontvangen uit hoofde van subrogatie).

Het afwikkelresultaat van de VPU wordt in eerste instantie aan de IBNR-voorziening toegevoegd c.q. onttrokken. Vervolgens wordt - conform de grondslagen voor winstneming en eventuele directiebesluiten ten aanzien hiervan - de vrijval van de IBNR-voorziening bepaald.

(16) Bedrijfskosten

	2017	2016
<i>Beheers- en personeelskosten</i>		
Fee SPF Beheer	642	714
Actuariskosten	140	218
Lonen en salarissen	124	110
Accountantskosten	102	70
Vergoeding Raad van Commissarissen	46	43
Risicomanager	25	39
Pensioenlasten	22	17
Sociale lasten	15	12
Overige bedrijfskosten	60	163
	1.176	1.386

Veherex had in 2017 drie personeelsleden in dienst, te weten de twee directieleden en (vanaf 1 november) een bestuurssecretaris. De algemeen directeur en de andere directeur hebben in 2017 een vaste vergoeding ontvangen van respectievelijk € 22,5 duizend (2016: € 22,5 duizend) en € 67,5 duizend (2016: € 20 duizend). In 2017 is er € 16,5 duizend aan pensioenpremie afgedragen voor de directeur (2016: € 0 duizend). Zowel de vergoeding van de president-commissaris als van het lid van de RvC, die tevens voorzitter is van de auditcommissie, bedraagt net als in 2016 € 12,5 duizend op jaarbasis. Een van de leden van de RvC heeft een eenmalige vergoeding ontvangen van € 3 duizend. Voor het andere lid van de RvC bedraagt de vergoeding € 10 duizend (2016: € 10 duizend). Al deze vergoedingen zijn exclusief btw.

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. (2016: Ernst & Young Accountants LLP) zijn ten laste gebracht van de onderneming, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW. De in de onderstaande tabel vermelde honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2017 (2016) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2017 (2016), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2017 (2016) zijn verricht:

	2017	2016
Onderzoek jaarrekening	90	70
Andere controleopdrachten	12	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0
	102	70

Onder 'andere controleopdrachten' moet worden verstaan: de QRT-controle. Voor het jaar 2016 is deze uitsplitsing niet gemaakt.

(17) Overige technische lasten eigen rekening

	2017	2016
Caremanagement	1.549	1.400
Arbeidsdeskundigen	468	494
Overige re-integratietrajecten	176	72
Vrijval reservering nagekomen declaratie	-30	0
	2.163	1.966

In de resultaten van een verzekeraar speelt schadelastbeheersing een belangrijke rol. De verzekerde NS bedrijven hebben de mogelijkheid om een tegemoetkoming te krijgen voor de kosten die op dit vlak worden gemaakt.

In het kader van schadelastbeheersing inclusief caremanagement is aan de NS SE voor 2017 een bedrag van € 1,55 miljoen (2016: € 1,4 miljoen) beschikbaar gesteld. De vergoedingen en uitkeringen dienen te passen binnen de doelstellingen van VehereX. Met deze regeling wordt een bijdrage geleverd aan interventies die langdurig verzuim en arbeidsongeschiktheid voorkomen.

In de jaarrekening van 2015 is een schuld opgenomen betrekking hebbende op een nagekomen declaratie van de NS SE over de jaren 2010 t/m 2015 vanwege in het verleden mogelijk te laag berekende uitkeringsbedragen. Deze declaratie is in 2017 uitbetaald. Het restant van de in 2015 verantwoorde schuld ad € 30 duizend is vrijgevallen.

(18) Opbrengsten uit beleggingen

Deze post bestaat uit:	2017	2016
<i>Directe opbrengsten</i>		
Obligaties	1.420	1.770
Aandelen	245	253
	<u>1.665</u>	<u>2.023</u>
<i>Waardeverandering van beleggingen</i>		
Aandelen	1.330	270
	<u>2.995</u>	<u>2.293</u>

(19) Beleggingslasten

	2017	2016
Beheerskosten	<u>200</u>	<u>174</u>

(20) Andere baten

	2017	2016
Betalingskorting en heffingsrente inzake betaalde VPB	<u>3</u>	<u>6</u>

(21) Andere lasten

	2017	2016
Bank- en rentekosten	<u>8</u>	<u>1</u>

(22) Belastingen

Het toepasselijke belastingtarief bedraagt 25% (20% tot en met een resultaat van € 200 duizend). De belastinglast in de winst-en-verliesrekening over 2017 bedraagt € 579 duizend, ofwel 19,4% van het resultaat vóór belastingen (2016: 22,5%). In 2017 heeft er een correctie plaatsgevonden op de vennootschapsbelasting over 2015 en 2016 die resulteert in een bate van respectievelijk € 16 duizend en € 47 duizend.

De belangrijkste componenten van de belastinglast zijn:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Resultaat voor belastingen	2.984	413
Belastinglast op basis van toepasselijke belastingtarief in Nederland	642	93
Correctie voorgaande perioden	-63	0
Belastinglast	<u>579</u>	<u>93</u>

Risicoparagraaf

In deze paragraaf wordt op de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van de belangrijkste risico's ingegaan.

Strategisch risico

Door de beperkte omvang van Veherex en het geringe aantal producten, heeft Veherex weinig diversificatie. Hierdoor kunnen tegenvallers bij een speciaal product of een grote klant grote gevolgen hebben. Daarnaast kent Veherex een afhankelijkheid van haar 100% aandeelhouder Stiba. In het risk assessment 2017 is hierbij stilgestaan in het kader van de continuïteit van Veherex. Daaropvolgend zijn gesprekken gestart met de aandeelhouder om dit bespreekbaar te maken.

Key person risico

In 2017 bestond de organisatie van Veherex uit twee directieleden en een bestuursbureau. Alle kennis op strategisch niveau en beleidsniveau is daarmee geconcentreerd bij een klein aantal 'key persons', die tevens het overzicht hebben over en de controle op de werkzaamheden die zijn uitbesteed aan de diverse uitbestedingspartners. Doordat alle genomen besluiten, beleidsstukken, gemaakte afspraken met uitbestedingspartners e.d. worden gedocumenteerd, vastgelegd en gearhiveerd wordt het 'key person' risico verminderd.

Sleutelfuncties

In het kader van risicobeheersing kent Veherex het zogenaamde 'three lines of defence' model. In de tweede lijn zijn de volgende sleutelfuncties opgenomen: Actuarieel, Risicomanagement en Compliance. De Internal Audit Functie is onderdeel van de derde lijn. Gelet op de geringe omvang van de organisatie zijn er voor Veherex beperkte mogelijkheden om zelf invulling te geven aan alle noodzakelijke sleutelfuncties en ondersteunende diensten. De functies voor Risicomanagement en Compliance zijn sinds 2017 ondergebracht bij Charco & Dique. De actuariële functie was in 2017 belegd bij Triple A Risk Finance Certification en de Internal Audit Functie bij Van Maarseveen Audit Services. De partijen waarbij Veherex de sleutelposities heeft ondergebracht zijn gescreend en van voldoende omvang om de continuïteit richting Veherex te kunnen waarborgen.

Catastroferisico

De verzekerde populatie van Veherex werkt voor een groot deel geconcentreerd bij en op station Utrecht Centraal. In geval van een (trein)ramp daar, treedt voor Veherex mogelijk een exceptionele schadelast op. Bij verdere acceptatie van klanten houdt Veherex hiermee rekening. In 2016 heeft Veherex onderzocht of er vormen van herverzekering ten aanzien van dit risico wenselijk waren. Op basis van dit onderzoek heeft Veherex besloten dit risico zelf te blijven dragen en niet tot herverzekering over te gaan. In het risk assessment van 2017 is wederom aandacht geweest voor dit risico. Dit heeft niet geleid tot een andere conclusie ten aanzien van het risico.

Verzekeringstechnisch risico

Het risico dat de premies en/of de schadevoorziening niet toereikend zouden blijken wordt beheerst door het periodiek maken van een analyse van de ontwikkeling van de schadelast per product en per klant en door deze analyse te betrekken bij de vaststelling van de prolongatiepremies.

Omdat het (op een enkele uitzondering na) gaat om jaarcontracten kunnen de premies, indien daar aanleiding toe is, snel worden aangepast.

Ook is van belang dat de ontwikkeling van langdurig zieken per klant wordt gemonitord en er hulp wordt geboden met betrekking tot de 'risicodossiers', bijvoorbeeld door de inzet van een arbeidsdeskundige. Nieuwe instroom in de WGA wordt hiermee zoveel mogelijk voorkomen. In 2017 heeft zich geen bijzonder situatie voorgedaan met betrekking tot het langdurig ziekteverzuim.

Uitstroom uit de WGA wordt bevorderd door het inschakelen van een re-integratiebureau indien verdere re-integratie mogelijk is, dan wel door begeleiding naar IVA ingeval de arbeidsongeschiktheid als duurzaam kan worden beschouwd. In 2017 zijn VehereX en haar klanten succesvol geweest in met name de IVA-begeleiding.

Verder is voor wat betreft de meeste polissen voor het streekvervoer vanaf 1 januari 2009 sprake van co-assurantie met verzekeraar Loyalis. Co-assurantie betekent in dit geval dat Loyalis een deel van de schade voor haar rekening neemt. Het gaat om een aandeel van 33,33% (indien de eerste ziektedag ligt vóór 2013) resp. 30% (indien de eerste ziektedag ligt op of na 1 januari 2013). Loyalis ontvangt daarvoor 30% van de premie. Door de co-assurantie van deze verzekeringen (waarin een excedentregeling is opgenomen) wordt het verzekeringstechnisch risico verder beperkt.

Renterisico

Het renterisico wordt gevormd door het verschil in verandering van de waarde van het belegde vermogen ten opzichte van de verandering van de waarde van de verzekeringsverplichtingen als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met de invoering van Solvency II is de wijze waarop matchingrisico wordt bepaald gewijzigd, aangezien hier sindsdien wordt uitgegaan van de marktwaarde voor de beleggingen en de voorziening. In de situatie van marktwaardering van obligaties zullen deze als rentehedge functioneren.

De duration van verplichtingen en beleggingen worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Mede door de relatief korte duur van de kasstromen van de obligaties en de verplichtingen is dit risico beperkt.

Kredietrisico

Het kredietrisico is beperkt door het beleggingsbeleid. Dit beleid is gericht op risicomijdend beleggen. Dit houdt in dat er eisen worden gesteld aan de kredietwaardigheid van partijen en dat de beleggingen in vastrentende waarden relatief hoge credit ratings kennen. Daarnaast wordt uitsluitend belegd in beleggingen genoteerd in euro.

In onderstaande tabel is de verdeling van het in obligaties belegde kapitaal van VehereX naar rating weergegeven.

Soort belegging	Rating	31-12-2017	31-12-2016
Staatsobligaties	AAA	30%	32%
Staatsobligaties	AA	15%	21%
Bedrijfsobligaties	AAA	10%	19%
Bedrijfsobligaties	AA	16%	13%
Bedrijfsobligaties	A	28%	13%
Bedrijfsobligaties	BBB	1%	2%
		100%	100%

Het kredietrisico wordt voorts beïnvloed door het concentratierisico. Dit is het risico dat een te groot gedeelte van het vermogen bij één debiteur is geconcentreerd. Van concentratie kan worden gesproken indien er geen sprake is van een evenwichtige spreiding over de tegenpartijen. VehereX heeft het concentratierisico beperkt door de spreiding over verschillende landen en banken.

De obligatieportefeuille onderverdeeld naar landen is als volgt:

Land	31-12-2017	31-12-2016
Nederland	45%	48%
Frankrijk	18%	13%
Verenigde Staten	10%	6%
België	9%	14%
Oostenrijk	6%	4%
Luxemburg	3%	0%
Ierland	2%	2%
Groot-Brittannië	2%	0%
Duitsland	1%	7%
Finland	1%	1%
Overig	3%	5%
	100%	100%

Valutarisico

VehereX heeft ervoor gekozen om voornamelijk te beleggen in obligatieleningen van landen in de eurozone. Voor het overige zijn de beleggingen ook in euro's genoteerd zodat het valutarisico is beperkt.

Marktrisico

Het beleggingsbeleid van VehereX is erop gericht om 12,5% van het kapitaal te beleggen in aandelen verspreid over 25 ondernemingen uit de eurozone. Deze ondernemingen moeten goedlopende ondernemingen zijn die waarde creëren op de lange termijn. In 2013 is gestart met de opbouw van deze portefeuille. Op 31 december 2017 bedroeg de marktwaarde € 13,5 miljoen (eind 2016: € 12,1 miljoen). Dit is circa 14% (2016: 13%) van de totale beleggingsportefeuille op marktwaarde. De portefeuille bestond op 31 december 2017, evenals eind 2016, uit aandelen in 28 ondernemingen. Hiermee is een voldoende diversificatie bereikt.

Prijrisico

Als gevolg van beleggingen in (beursgenoteerde) aandelen loopt VehereX prijrisico. Indien de aandelenkoers met 5% zou dalen is de impact op het resultaat voor belastingen € 0,7 miljoen en op het eigen vermogen € 0,5 miljoen.

Liquiditeitsrisico

VehereX heeft een strategisch risico door een beperkt aantal klanten. Het verzekeringscontract met de grootste polishouder (NS SE) loopt tot 1 januari 2021, maar VehereX heeft het recht om jaarlijks een voorstel te doen voor premie-aanpassing. Gezien de relatie die VehereX en de aandeelhouder van VehereX hebben met NS SE zijn de inkomende kasstromen uit hoofde van de premies de komende jaren zo goed als gegarandeerd.

Met haar andere klanten heeft VehereX kortlopende verzekeringscontracten afgesloten. Door intensief contact te onderhouden met deze klanten en door ondersteuning aan te bieden op het gebied van schadelastbeheersing wordt het risico dat VehereX deze klanten zou kunnen verliezen, beperkt. Desondanks heeft in 2017 een tweetal klanten besloten het verlengingsvoorstel van VehereX niet te accepteren. De impact hiervan is beperkt. Bij de resterende klanten is er geen sprake van grote fluctuaties in personeelsverloop gedurende het jaar, waardoor de maandelijkse premies relatief stabiel zijn.

Naar verwachting is het totaal aan inkomende kasstromen de komende jaren uit hoofde van premies groter dan de uitgaande kasstromen uit hoofde van schadelastuitkeringen. Daarnaast houdt VehereX beleggingen aan die op zeer korte termijn zouden kunnen worden verkocht. Het liquiditeitsrisico van VehereX is daarmee zeer beperkt.

Wettelijk risico

Gelet op de omvang van VehereX hebben de eisen die volgen uit de wet- en regelgeving een relatief grote impact. De financiële gevolgen hiervan (hogere premie) kunnen ertoe leiden dat VehereX zich uit de markt prijst. VehereX is daarom kostenbewust bij de invoering van nieuwe wetgeving, zonder daarbij de kans te willen lopen geen uitvoering aan de wet te geven.

Uitbestedingsrisico/integriteitsrisico

VehereX heeft haar belangrijkste activiteiten uitbesteed aan de uitvoeringsinstelling SPF Beheer. Tot deze activiteiten behoren onder meer de operationele werkzaamheden en het vermogensbeheer. Voor het vermogensbeheer beschikt SPF Beheer over een ISAE 3402 type 2-verklaring. Tevens kent SPF Beheer een gedragscode gerelateerd aan haar integriteitsbeleid.

Ter borging van de kwaliteit van de uitbesteding aan SPF Beheer is een Service Level Agreement opgesteld. Voor wat betreft de specifieke risico's van uitbesteding zijn de volgende beheersmaatregelen te noemen:

- Een administratieovereenkomst (contract en service level agreement) tussen de verzekeraar en de uitvoerder, c.q. met eventuele derde partijen die onderdelen van de werkzaamheden uitvoeren;
- Een jaarlijks beoordeling om te kunnen vaststellen waar de risico's van uitbesteding liggen, welke maatregelen getroffen zijn en hoe de werking is;
- Kwartaalrapportages.

Aangezien de werkzaamheden zijn uitbesteed aan SPF Beheer, vallen de risico's die hiermee samenhangen in hoge mate samen met de risicobeheersing van SPF Beheer. Te onderscheiden risicocategorieën hierbij zijn met name:

- Operationele risico's;
- IT-risico's.

Voor de belangrijkste informatiesystemen is door SPF Beheer een uitwijkvoorziening getroffen.

In 2017 heeft SPF Beheer voorbereidingen getroffen voor een grootscheepse herinrichting in 2018 van haar IT. VehereX is geïnformeerd over de voorgenomen wijzigingen en heeft, omdat SPF Beheer voor enkele cloudoplossingen heeft gekozen, hiervan melding gemaakt aan DNB. Deze meldingen zijn voorzien van de benodigde risicoanalyses.

Hoewel geenszins verwacht, heeft Veherex ingeval SPF Beheer onvoldoende in staat is om Veherex op adequate wijze te blijven ondersteunen, de mogelijkheid om het contract met SPF Beheer per 1 januari 2019 te beëindigen en over te gaan naar een andere uitvoerder. In principe verlengt Veherex het contract met SPF Beheer steeds met 1 jaar en voert zij regelmatig evaluatiegesprekken met SPF Beheer.

SPF Beheer beschikt over een Internal Audit afdeling die audits uitvoert. Deze afdeling richt zich voornamelijk op de controle van de operationele processen die SPF beheer uitvoert en stelt de juistheid van de data vast van het overzicht basisgegevens. De afdeling Internal Audit van SPF Beheer is onderworpen aan de onafhankelijke controle van de sleutelfunctionaris Internal Audit van Veherex.

Sinds 2015 heeft Veherex de eerstelijns actuariële werkzaamheden uitbesteed aan Triple A Risk Finance. Met Triple A zijn contractuele afspraken gemaakt over de uit te voeren werkzaamheden die (deels) aan moeten sluiten op de werkzaamheden van SPF Beheer; dit wordt gecoördineerd door het bestuursbureau van Veherex.

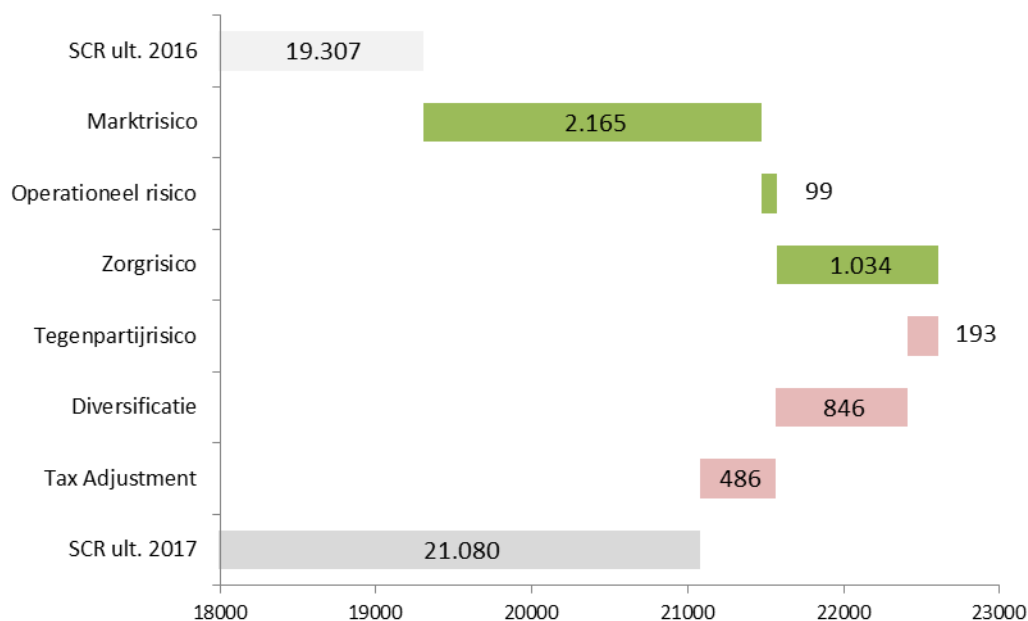
Solvency II

De solvabiliteitsratio op Solvency II grondslagen per 31-12-2017 van VEHEREX bedraagt **146%**. Op basis van de minimum kapitaalsvereiste (MCR), is de solvabiliteitsratio gelijk aan **582%**. In onderstaande tabel zijn de resultaten samengevat.

	31-12-2017	31-12-2016
SCR		
In aanmerking komend eigen vermogen	30.689	27.063
Solvabiliteitskapitaalvereiste	21.080	19.307
Solvabiliteitsratio	146%	140%
MCR		
In aanmerking komend eigen vermogen	30.689	27.063
Minimum kapitaalvereiste	5.270	4.827
Solvabiliteitsratio	582%	561%

De toename van het in aanmerking komend eigen vermogen ad. € 3.626 duizend is het Solvency II-resultaat van boekjaar 2017.

Hieronder is aangegeven hoe de opbouw van de SCR ultimo 2017 is gemuteerd ten opzichte van de SCR ultimo 2016:

De Solvency-berekeningen zijn gemaakt door Triple A Risk Finance, die het eerstelijns actuariaat verzorgt voor VehereX. Alle berekeningen zijn beoordeeld door de actuariel functiehouders, de heer Veerman en doorgesproken met de directie VehereX.

De berekening van de SCR-ratio vindt plaats aan de hand van de gegevens van de Solvency II balans. Deze balans wijkt op onderdelen af van de balans zoals gepresenteerd in de jaarrekening.

Cijfers ultimo 2017:

Activa	Jaarrekening	Solvency II
Beleggingen	95.726	99.216
Vorderingen uit directe verzekering (incl. tussenpersonen)	12	12
Vorderingen (handel, niet verzekering)	230	230
Liquide middelen en equivalenten	1.664	1.664
Overige activa, niet elders weergegeven	971	56
Totaal activa	98.601	101.177

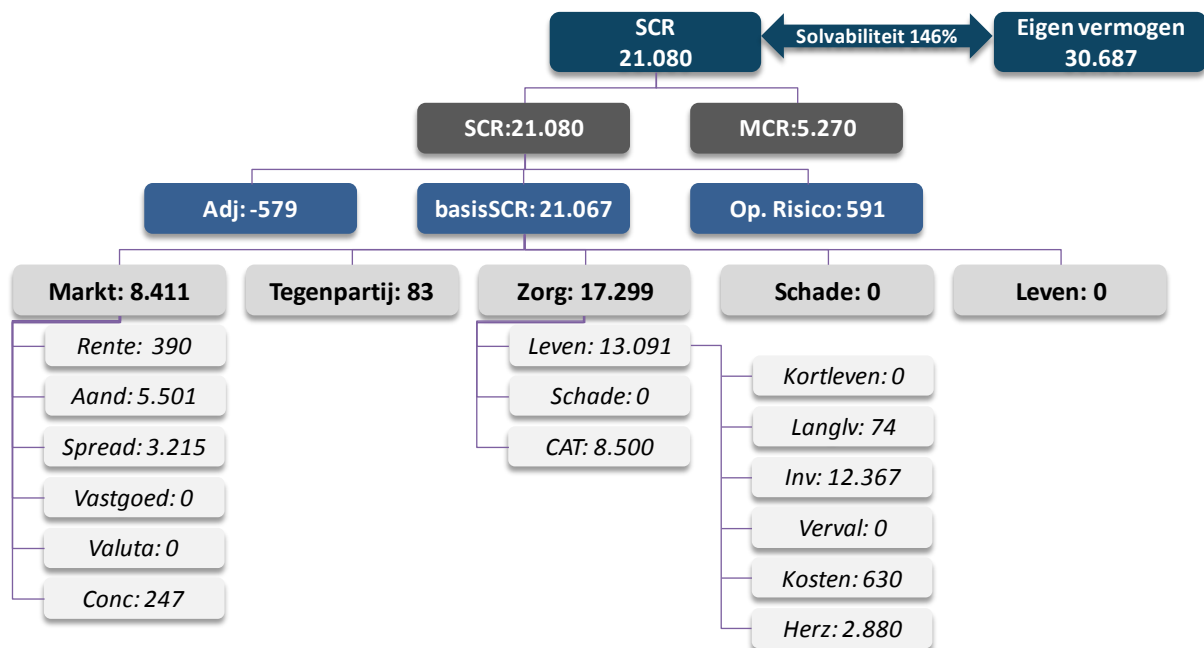
Passiva	Jaarrekening	Solvency II
Technische voorzieningen (incl. risicomarge Solvency II)	79.338	64.276
Voorzieningen anders dan technische voorzieningen	-	-
Schulden (handel, niet verzekering)	1.306	1.306
Schulden uit directe verzekering	-	-
Overige verplichtingen, niet elders weergegeven	215	215
Voorzieningen voor uitgestelde belastingen	284	4.693
Totaal passiva	81.143	70.490

Reconciliatie eigen vermogen	Jaarrekening	Solvency II
Eigen vermogen	17.459	
<i>Herwaardering activa</i>		2.576
<i>Herwaardering technische voorzieningen (exclusief risicomarge)</i>		17.803
<i>Toevoeging risicomarge</i>		-2.741
<i>Belastingeffect</i>		-4.409
Eigen vermogen		30.689

De kapitaaleis voor verzekeraars is onder Solvency II gebaseerd op een risicogewogen maatstaf, de 'Solvency Capital Requirement' (SCR). Bij de vaststelling van de SCR gelden de volgende risicocategorieën voor VehereX:

- Markt- en tegenpartijrisico;
- Verzekeringstechnisch risico;
- Operationeel risico.

In onderstaande figuur wordt de samenhang geïllustreerd van de verschillende risico's die de solvabiliteit van VehereX per 31-12-2017 bepalen.

Diversificatie-effect

In bovenstaand schema zijn de individuele risico's gekwantificeerd. Echter, het valt op dat de combinatie van deze risico's kleiner is dan de optelling van de individuele risico's. De reden hiervan is dat het standaard model ervan uitgaat dat de diverse individuele risico's op een bepaalde manier met elkaar zijn gecorreleerd. Hierdoor zal het tegenvallende resultaat uit hoofde van het ene risico vaak (deels) kunnen worden gecompenseerd met het resultaat van een ander risico. Door deze diversificatie-effecten in elk onderdeel van de SCR-berekening is het uiteindelijke risico lager dan de som der delen.

Hieronder is als voorbeeld het diversificatie-effect voor de berekening van de Basis SCR gekwantificeerd:

Marktrisico	8.441
Tegenpartijrisico	83
Zorgrisico	17.299
Sub-totaal	25.823
Diversificatie-effect	-/- 4.756
Basis SCR	21.067

Marktrisico

Het marktrisico van VehereX komt, naast het renterisico uit hoofde van de verplichtingen, voort uit de beleggingsportefeuille. De beleggingsportefeuille bestaat uit aandelen en obligaties. Deze beleggingen zijn toegewezen aan de verschillende risicomodules binnen het Solvency II standaard model. De hierbij gevolgde verdeling is als volgt.

Beleggingen	Solvency II marktwaarde	SCR Risicomodule			
		Aandelenrisico	Renterisico (neerwaarts)	Spreadrisico	Concentratie risico
Genoteerde aandelen (type 1)	13.450	5.501	-	-	
Staatsobligaties	30.776	-	-190	-	
Bedrijfsobligaties	54.991	-	-515	3.215	247
Voorzieningen			1.095		
Totaal	99.216	5.501	390	3.215	247

Tegenpartijrisico

Het SCR Tegenpartijrisico is het risico van verliezen door onverwachte faillissementen van tegenpartijen, in relatie tot exposures die niet onder het spreadrisico vallen. De kapitaal eis voor Type 1-exposures wordt met name bepaald door de Loss Given Default (LGD) van de verschillende exposures en de Probability of Default (PD). Type 1 (met rating) Tegenpartijrisico is van toepassing op rekening courant saldi. Type 2 (zonder rating) is van toepassing op vorderingen op polishouders en tussenpersonen. Het SCR Tegenpartijrisico per 31-12-2017 is gelijk aan € 83 duizend.

Zorgrisico

Langlevenrisico

Het SCR Langlevenrisico beoogt de risico's te kwantificeren als gevolg van een langere levensduur van alle polishouders in de verzekeringsportefeuille. Hierbij wordt een 20% schok omlaag (permanent) voor sterfte bepaald. Veherex is gevoelig voor een langlevenschok. Het SCR Langlevenrisico is gelijk aan € 74 duizend.

Invalideitsrisico

Het SCR Invalideitsrisico beoogt de risico's te kwantificeren van het financiële risico als gevolg van een verkeerde inschatting van invaliditeit en morbiditeit. Het risicokapitaal dient te worden bepaald door een combinatie van:

- Een stijging in de arbeidsongeschiktheidskansen (invalideringskansen) met 35% in het eerste jaar en 25% in latere jaren.
- Een daling van 20% van de revalideringskansen.

Het SCR Invalideitsrisico is per 31-12-2017 gelijk aan € 12.367 duizend.

Kostenrisico

Het SCR Kostenrisico beoogt de risico's te kwantificeren van het financiële effect van het veranderen van de kosten zoals die worden gehanteerd bij het vaststellen van de technische voorzieningen. Het SCR Kostenrisico per 31-12-2017 is gelijk aan € 630 duizend.

Herzieningsrisico

Het SCR Herzieningsrisico beoogt de risico's te kwantificeren van het financiële effect op de waarde van de technische voorzieningen als gevolg van verandering van de gezondheidstoestand van de verzekerde (ziek naar zieker, gedeeltelijk arbeidsongeschikt naar geheel arbeidsongeschikt, tijdelijk arbeidsongeschikt naar permanent arbeidsongeschikt), wet- en regelgeving en inflatie. Het SCR Herzieningsrisico per 31-12-2017 is gelijk aan € 2.880 duizend.

Zorg catastroferisico

Voor het catastroferisico geldt voor Veherex het concentratierisico. Bij het concentratierisico wordt een scenario geanalyseerd waarbij een catastrofe plaatsvindt op een locatie waar de meeste verzekerden zich bevinden. Het SCR Zorg catastroferisico per 31-12-2017 is gelijk aan € 8.500 duizend.

Operationeel risico

Het SCR Operationeel risico is binnen Solvency II een op volume gebaseerde maatstaf (en dus niet op daadwerkelijk operationeel risico). Het risico wordt bepaald op basis van de Basis SCR (maximaal 30% van de gecombineerde SCR risico's). Het SCR Operationeel risico per 31-12-2017 voor Veherex is gelijk aan € 591 duizend.

Tax adjustments

De gehanteerde Tax adjustment per 31-12-2017 bedraagt € -579 duizend. Dit is gelijk aan de te betalen belasting over het afgelopen boekjaar.

In de SFCR rapportage die Veherex op haar website publiceert wordt een toelichting gegeven op de Solvency-berekeningen, de waarderingen die aan de Solvency II balans ten grondslag liggen en aan de berekening van de SCR-ratio zoals hierboven genoemd. De onderliggende methodiek en de verankering hiervan in de Solvency II wet- en regelgeving staat beschreven in de Solvency II Manual van Veherex.

Utrecht, 24 april 2018

Directie

Raad van Commissarissen

E.E.W. Nooij

A.J.A. Wiechmann

M. Dhont

E. Rekker

A. Geene

Overige gegevens

Statutaire winstbestemming

Statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming

Artikel 33 van de statuten bepaalt het volgende omtrent de resultaatbestemming:

1. De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering bestemde winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
3. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
4. De algemene vergadering kan besluiten dat een uitkering geheel of gedeeltelijk in een andere vorm dan in contanten zal geschieden.
5. Winstuitkeringen zijn opeisbaar twee weken na het besluit tot uitkering, tenzij de Directie daarvoor een eerdere datum bepaalt.
6. De vordering van een aandeelhouder tot uitkering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaar.
7. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Directie en de Raad van Commissarissen van Veherex Schade N.V.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Veherex Schade N.V. per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Veherex Schade N.V. ('Veherex') te Utrecht gecontroleerd.

De jaarrekening omvat:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de winst-en-verliesrekening over 2017;
3. het kasstroomoverzicht 2017; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Veherex zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

MATERIALITEIT

- Materialiteit van EUR 300.000
- Circa 1,7% van het eigen vermogen

KERNPUNTEN

- Waardering van technische voorzieningen voor te betalen schaden
- Toereikendheid van de toelichting op Solvency II richtlijnen

GOEDKEUREND OORDEEL

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 300.000. Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen en hierover hanteren we een percentage (1,7%) ter bepaling van de materialiteit. Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het eigen vermogen een belangrijke basis vormt voor de solvabiliteitspositie van de verzekeraar. Deze solvabiliteitspositie is van belang als zekerheid voor het nakomen van de verplichtingen van de verzekeraar. Bovendien is het eigen vermogen minder volatiel en beïnvloedbaar door individuele eenmalige posten dan andere benchmarks. Wij sluiten hiermee aan bij hetgeen gebruikelijk is in de branche. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 15.000 rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Waardering van de technische voorzieningen voor te betalen schaden

Omschrijving

De technische voorzieningen van EUR 79 miljoen (2016: 74 miljoen), zijnde circa 80% van het balanstotaal per 31 december 2017, zijn voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden bevat significante schattingen inzake kostenniveaus, sterftekansen, revalideringskansen en rentecurves. Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door de Directie. Gezien de grote invloed van de waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden op het eigen vermogen en het resultaat van Veherex vormt dit een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- het toetsen van de interne beheersmaatregelen die door Veherex zijn uitgevoerd om de betrouwbaarheid van de technische voorziening voor te betalen schaden te waarborgen;
- toetsing van de betrouwbaarheid van de inputgegevens van de technische voorziening voor te betalen schaden door middel van een statistische steekproef op de onderliggende schadedossiers;
- toetsing van de betrouwbaarheid van de inputgegevens van de technische voorziening voor te betalen schaden door middel van het beoordelen van de interne analyses omtrent de in de berekeningen gebruikte polisgegevens en het uitvoeren van detailcontroles en data-analyses op de standen en mutaties in de polisadministratie;
- het toetsen van de technische voorziening voor te betalen schaden aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses, waaronder de analyse van de uitloopresultaten en het beoordelen van de actuariële en economische assumpties op plausibiliteit. Tevens hebben wij de intern uitgevoerde actuariële analyses geëvalueerd op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata zoals gepubliceerd door het Verbond van Verzekeraars en het UWV en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden;
- evalueren van de uitkomsten van de beoordeling van de toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schade ultimo 2017, zoals uitgevoerd door de Actuarieel Functiehouders van Veherex;
- wij hebben kennisgenomen van de relevante rapportages van de actuariële sleutelfunctie en deze samen met onze eigen actuariële deskundige besproken met de Directie.

Wij hebben actuariële specialisten ingezet bij onze controlewerkzaamheden op de vaststelling en toetsing van de toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden. De actuariële specialisten hebben de door de directie gehanteerde inschattingen ter bepaling van de technische voorziening voor te betalen schade beoordeeld op plausibiliteit en gedeeltelijk nagerekend.

Tevens zijn wij nagegaan of de toelichting op de technische voorziening voor te betalen schaden (noot 6 en noot 15) voldoet aan Titel 9 Boek 2 BW / RJ 605.

Onze observatie

Wij vinden dat de technische voorziening voor te betalen schaden voorzichtig is gewaardeerd. Wij achten de daaraan gerelateerde toelichtingen in noot 6 en noot 15 van de jaarrekening toereikend.

Toereikendheid van de toelichting op de Solvency II richtlijnen

Omschrijving

De Solvency II-richtlijn is van toepassing op VehereX. De regelgeving bevat een veelheid aan richtlijnen voor de berekening van het vereiste en beschikbare vermogen. Berekeningen zijn complex van aard en bevatten inschattingen op basis van significante veronderstellingen die een hoge mate van subjectiviteit kunnen bevatten.

Het Verslag van de directie paragraaf Solvency II en de jaarrekeningparagraaf Solvency II bevatten toelichtingen op de toepassing van deze richtlijn in het kapitaal en risicomanagement van VehereX en de uitkomsten daarvan.

Gegeven het belang van de Solvency II-richtlijn voor de financiële positie van VehereX en de complexiteit van de berekening van het vereiste vermogen en beschikbare vermogen, beschouwen we de toelichting op de toepassing van de Solvency II-richtlijn als een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden bevatten:

- het evalueren van de werkzaamheden op de toetsing van interne beheersingsmaatregelen voor de totstandkoming van de berekeningen, methodes en veronderstellingen van het vereiste en het beschikbare vermogen en de toelichting op deze posten als onderdeel van de jaarrekening;
- het vaststellen dat bij de berekening van het vereiste en het beschikbare vermogen de bepalingen van de Solvency II-richtlijnen, de gedelegeerde verordeningen, in acht zijn genomen;
- het samen met onze actuarieel specialisten evalueren van de uitkomsten van de oordeelsvorming van de interne Actuarieel Functiehouders van VehereX;
- het verrichten van gegevensgerichte werkzaamheden zoals deelwaarnemingen op de betrouwbaarheid van gebruikte data voor de berekeningen van het vereiste vermogen en het beschikbare vermogen;
- toetsing van de toelichting in de jaarrekening en het Verslag van de directie op consistentie met de interne en externe Solvency II-rapportages;
- toetsing of de door VehereX opgenomen toelichting in de jaarrekening en het Verslag van de directie in overeenstemming is met Titel 9 Boek 2 BW / RJ 605.

Onze observatie

Wij kunnen ons vinden in de door VehereX toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van het vereiste en het beschikbare vermogen en zijn van mening dat de toelichting in het jaarrapport inzake de Solvency II-richtlijn toereikend is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bericht van de Raad van Commissarissen;
- het Portret VehereX Schade N.V.;
- het Verslag van de directie;
- de Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het Verslag van de directie en de Overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de Raad van Commissarissen op 9 februari 2017 benoemd als accountant van Veherex voor de controle van het boekjaar 2017 en zijn sinds dat boekjaar de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De Directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Directie afwegen of Veherex in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de Directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Directie het voornemen heeft om Veherex te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Veherex haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Veherex.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekeningcontrole is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op: http://www.nba.nl/NL_oob_01. Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 24 april 2018

KPMG Accountants N.V.

A.R.B. de Bruin RA